Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 5. junija 2012*

„Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Trg metakrilatov — Odločba o ugotovitvi kršitve člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP — Udeležba pri delu kršitve — Pravica do obrambe — Globe — Obveznost obrazložitve — Teža kršitve — Odvračalni učinek — Enako obravnavanje — Sorazmernost — Načelo dobrega upravljanja — Sodelovanje v upravnem postopku — Trajanje postopka — Razumni rok“

V zadevi T-214/06,

Imperial Chemical Industries Ltd, nekdanja Imperial Chemical Industries plc, s sedežem v Londonu (Združeno kraljestvo), ki so jo sprva zastopali D. Anderson, QC, H. Rosenblatt, B. Lebrun, odvetniki, W. Turner, S. Berwick in T. Soames, solicitors, nato R. Wesseling in C. Swaak ter nazadnje P. Wesseling, C. Swaak in F. ten Have, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki so jo sprva zastopali V. Bottka, I. Chatzigiannis in F. Amato, nato V. Bottka, I. Chatzigiannis in F. Arbault ter nazadnje V. Bottka in J. Bourke, zastopniki,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti člena 2(c) Odločbe Komisije C(2006) 2098 final z dne 31. maja 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/F/38.645 – Metakrilati) oziroma, podredno, zaradi predloga za zmanjšanje globe, ki je bila naložena v skladu s to določbo,

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi O. Czúcz, predsednik, I. Labucka (poročevalka), sodnica, in D. Gratsias, sodnik,

sodni tajnik: N. Rosner, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. novembra 2011

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

Dejansko stanje

1 Komisija Evropskih skupnosti je z Odločbo Komisije C(2006) 2098 final z dne 31. maja 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/F/38.645 – Metakrilati) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba) med drugim ugotovila, da so nekatera podjetja kršila člen 81 ES in člen 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) s tem, da so bila v različnih obdobjih med 23. januarjem 1997 in 12. septembrom 2002 udeležena pri protikonkurenčnih sporazumih in usklajenih ravnanjih v sektorju metakrilatov, ki so pokrivali celotno ozemlje EGP (člen 1 izpodbijane odločbe).

2 V skladu z izpodbijano odločbo gre za enotno in trajajočo kršitev, ki se nanaša na te tri proizvode iz polimetilmetakrilata (v nadaljevanju: PMMA): komponente za modeliranje, trdne plošče in sanitarna oprema. Iz izpodbijane odločbe je razvidno, da se ti trije proizvodi iz PMMA razlikujejo tako fizično kot kemično in se različno uporabljajo, vendar je mogoče zaradi njihove skupne surovine, metilmetakrilata (v nadaljevanju: MMA), šteti, da tvorijo eno samo skupino homogenih proizvodov (točke od 4 do 8 obrazložitve izpodbijane odločbe).

3 V skladu z izpodbijano odločbo je zadevna kršitev zajemala dogovore o cenah in sklenitev, izvajanje in spremljanje sporazumov o cenah, ki so predvidevali bodisi zvišanja bodisi vsaj stabilizacijo obstoječe ravni cene, preučitev vpliva stroška dodatnih storitev na kupce, izmenjavo poslovno pomembnih in zaupnih informacij o trgih in/ali o podjetjih ter udeležbo na rednih srečanjih in druge stike za omogočanje kršitve (člen 1 in točke od 1 do 3 obrazložitve izpodbijane odločbe).

4 Izpodbijana odločba je bila naslovljena na družbe Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG, Para-Chemie GmbH (v nadaljevanju skupaj: Degussa), Total SA, Elf Aquitaine SA, Arkema SA (nekdanja Atofina SA), Altuglas International SA, Altumax Europe SAS (v nadaljevanju skupaj: Atofina), Lucite International Ltd, Lucite International UK Ltd (v nadaljevanju skupaj: Lucite), Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV, Quinn Plastics GmbH (v nadaljevanju skupaj: Barlo) in na tožečo stranko, družbo Imperial Chemical Industries Ltd (nekdanja Imperial Chemical Industries plc).

5 Tožeča stranka je matična družba skupine Imperial Chemical Industries in proizvajalka posebnih kemikalij. Od leta 1990 sta bili proizvodnja ali prodaja proizvodov iz izpodbijane odločbe v skupini zaupani ICI Acrylics, ki je bila ločena poslovna enota, vendar ni bila ustanovljena kot družba. S pogodbo, sklenjeno 3. oktobra 1999, so bile dejavnosti in sredstva enote ICI Acrylics prodana družbama Ineos Acrylics UK Parent Co.2 Ltd in Ineos Acrylics UK Trader Ltd, ki sta pozneje postali družbi Lucite International Holdings Ltd in Lucite International UK Ltd.

6 Preiskava, ki je privedla do sprejetja izpodbijane odločbe, je bila uvedena po tem, ko je družba Degussa 20. decembra 2002 vložila zahtevo za imuniteto na podlagi Obvestila Komisije z dne 19. februarja 2002 o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 155, v nadaljevanju: Obvestilo o ugodni obravnavi).

7 Komisija je 25. in 26. marca 2003 opravila inšpekcijske preglede v prostorih družb Atofina, Barlo, Degussa in Lucite.

8 Družbi Atofina in Lucite sta 3. aprila oziroma 11. julija 2003 na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi vložili zahtevo za imuniteto oziroma za znižanje zneska globe (točka 66 obrazložitve izpodbijane odločbe).

9 Komisija je z dopisom z dne 8. maja 2003 odgovorila na vprašanje družbe Lucite, ali bi morala ta družba vzpostaviti stik s tožečo stranko in ji omogočiti dostop do zaposlenih in dokumentov, da bi ta lahko pripravila obrambo.

10 Komisija je 29. julija 2004 več podjetjem, med njimi tožeči stranki, poslala zahtevo za informacije v skladu s členom 18 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205). Šlo je za prvi preiskovalni ukrep, ki je bil naslovljen na tožečo stranko v okviru preiskave.

11 Tožeča stranka je 18. oktobra 2004 vložila zahtevo za znižanje zneska globe na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi. Komisija jo je 11. avgusta 2005 obvestila, da je njena zahteva zavrnjena.

12 Komisija je 17. avgusta 2005 sprejela obvestilo o očitkih v zvezi z enotno in trajajočo kršitvijo, ki se nanaša na MMA, komponente za modeliranje iz PMMA, trdne plošče iz PMMA in sanitarno opremo iz PMMA, in ga med drugim naslovila na tožečo stranko in družbo Lucite. Glede na oceno, da je bila enota ICI Acrylics družbi Ineos (postala Lucite) prodana 1. oktobra 1999, je Komisija sprejela datum 30. september 1999 kot datum prenehanja kršitve, ki se očita tožeči stranki.

13 Odgovor tožeče stranke na obvestilo o očitkih je datiran s 4. novembrom 2005.

14 Zaslišanje je potekalo 15. in 16. decembra 2005.

15 Družba Lucite je z dopisom z dne 10. februarja 2006 kot odgovor na zahtevo Komisije posredovala pojasnila v zvezi z datumom nakupa enote ICI Acrylics.

16 Komisija je z dopisom z dne 13. februarja 2006 tožeči stranki posredovala dopis iz točke 15 zgoraj, da bi ta lahko predložila svoja stališča.

17 Tožeča stranka je svoja stališča predložila z dopisom z dne 17. februarja 2006.

18 Komisija je izpodbijano odločbo sprejela 31. maja 2006. V tej odločbi je Komisija opustila nekatere očitke iz obvestila o očitkih in zlasti očitke zoper vse zadevne družbe glede dela kršitve, ki se nanaša na MMA (točka 93 obrazložitve izpodbijane odločbe).

19 Člen 1(i) izpodbijane odločbe določa, da je bila tožeča stranka pri kršitvi, opisani v točkah 2 in 3 zgoraj, udeležena v obdobju od 23. januarja 1997 do 1. novembra 1999.

20 Komisija je zlasti ocenila, da je tožeča stranka ustanovila pravno osebo, katere del je bila v času dejanskega stanja poslovna enota, ki je storila zadevno kršitev, to je ICI Acrylics. Komisija je zato ugotovila, da je treba tožečo stranko za namene uporabe člena 81 ES šteti za podjetje, ki je bilo udeleženo pri zadevnih usklajenih ravnanjih, in da je torej treba nanjo nasloviti izpodbijano odločbo (točke od 288 do 290 obrazložitve izpodbijane odločbe).

21 Kar zadeva konec trajanja kršitve, ki se očita tožeči stranki, je Komisija navedla, da je glede na odgovor družbe Lucite na obvestilo o očitkih sprejela datum 2. november 1999, ko je prišlo do prenosa lastninske pravice nad enoto ICI Acrylics, da bi se razdelila odgovornost med tožečo stranko in družbo Lucite (točka 291 obrazložitve izpodbijane odločbe). Zato je kot datum prenehanja kršitve, ki se očita tožeči stranki, sprejela datum 1. november 1999, pri čemer je pojasnila, da ta sprememba glede na obvestilo o očitkih ne vpliva na znesek globe (točka 292 obrazložitve izpodbijane odločbe).

22 V členu 2(c) izpodbijane odločbe je tožeči stranki naložena globa v višini 91 406 250 EUR.

23 Komisija je na prvem mestu v zvezi z izračunom zneska globe preučila resnost kršitve in najprej ugotovila, da gre glede na naravo kršitve in dejstvo, da je ta zajemala celotno ozemlje EGP, za zelo resno kršitev v smislu Smernic o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) uredbe št. 17 in člena 65(5) [PJ] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 171, v nadaljevanju: Smernice) (točke od 319 do 331 obrazložitve izpodbijane odločbe).

24 Dalje, ocenila je, da je mogoče v kategoriji zelo resnih kršitev podjetja različno obravnavati, tako da se upošteva dejanska gospodarska zmožnost kršiteljev za resno škodovanje konkurenci. V ta namen je ugotovila, da je v obravnavanem primeru zadevna podjetja „[mogoče] razdeliti na [tri] kategorije glede na relativno velikost njihovega prometa, ustvarjenega s prodajo proizvodov iz PMMA, v zvezi s katerimi [so] bila udeležena pri kartelu“, pri čemer je kot referenco vzela promet, ki so ga ti proizvodi ustvarili v letu 2000 na ravni EGP. Komisija je tožečo stranko in družbo Lucite – glede na promet družbe Lucite z zadevnimi tremi proizvodi iz PMMA v letu 2000 (105,98 milijona EUR) – uvrstila v drugo kategorijo in kot izhodiščni znesek njunih glob določila 32,5 milijona EUR (točke od 332 do 336 obrazložitve izpodbijane odločbe).

25 Poleg tega je Komisija navedla, da v kategoriji zelo resnih kršitev razpon možnih glob ravno tako omogoča določitev zneska glob na ravni, ki zagotavlja njihov odvračalni učinek glede na velikost in gospodarsko zmogljivost vsakega podjetja. Komisija je ob upoštevanju skupnega prometa tožeče stranke v letu 2005 (8,49 milijarde EUR) izhodiščni znesek njene globe pomnožila z 1,5, zaradi česar se je navedeni znesek zvišal na 48,75 milijona EUR.

26 Na drugem mestu je Komisija preučila trajanje kršitve in ugotovila, da je treba glede na to, da je bila tožeča stranka pri kršitvi udeležena devet let in devet mesecev, izhodiščni znesek globe zvišati za 25 %. Tako se je osnovni znesek globe, izračunan za tožečo stranko, povišal na 60 937 500 EUR (točke od 351 do 354 obrazložitve izpodbijane odločbe).

27 Na tretjem mestu je Komisija preučila morebiten obstoj obteževalnih ali olajševalnih okoliščin. Kar zadeva tožečo stranko, je Komisija ob upoštevanju obstoja dveh predhodnih, nanjo naslovljenih odločb ugotovila ponovitev iste kršitve in odločila, da se osnovni znesek globe poviša za 50 % (točke od 355 do 369 obrazložitve izpodbijane odločbe). Poleg tega je Komisija zavrnila olajševalne okoliščine, ki jih je navedla tožeča stranka. Zato je bil znesek globe določen na 91 406 250 EUR, pri čemer ta znesek ni presegal praga 10 % njenega prometa, ki je določen v členu 23(2) Uredbe št. 1/2003 (točke od 372 do 398 obrazložitve izpodbijane odločbe).

28 Na zadnjem mestu je Komisija uporabila Obvestilo o ugodni obravnavi, pri tem pa opozorila, da je bila zahteva tožeče stranke na podlagi navedenega obvestila zavrnjena. V zvezi z drugimi družbami, ki so vložile zahteve na tej podlagi, je Komisija družbi Degussa podelila polno imuniteto pred globami, družbama Atofina in Lucite pa znižala zneska glob.

29 Ob upoštevanju zavrnitve zahteve tožeče stranke je bil torej končni znesek globe, ki ji je bila naložena, določen na 91 406 250 EUR.

Postopek in predlogi strank

30 Tožeča stranka je 17. avgusta 2006 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

31 Pisni postopek je bil končan 11. aprila 2007.

32 Splošno sodišče (tretji senat) je 15. septembra 2011 na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni postopek in da v okviru ukrepov procesnega vodstva stranki pozove, naj odgovorita na vprašanja. Stranki sta to zahtevo izpolnili v predpisanem roku.

33 Stranki sta ustno podali navedbe in odgovorili na vprašanja, ki jih je Splošno sodišče postavilo na obravnavi 8. novembra 2011. Tožeča stranka je na obravnavi Komisiji in Splošnemu sodišču posredovala nekatere dokumente v podporo svojim trditvam. Komisija je vložila ugovor v zvezi s predložitvijo enega od teh dokumentov in Splošno sodišče je odločilo, da ga ne vloži v spis. Drugi dokumenti so bili vloženi v spis, saj Komisija v zvezi z njimi ni podala nobenega ugovora.

34 Poleg tega je Splošno sodišče na obravnavi Komisijo pozvalo, naj predloži dva dokumenta, na katera se je sklicevala v svojih trditvah. Komisija je to zahtevo izpolnila v predpisanem roku, Splošno sodišče pa je tožečo stranko pozvalo, naj glede teh dokumentov predloži morebitna stališča. Ta stališča so bila predložena v predpisanem roku.

35 Ustni postopek je bil končan 15. decembra 2011.

36 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— člen 2(c) izpodbijane odločbe razglasi za ničen;

— podredno, člen 2(c) izpodbijane odločbe spremeni tako, da se zniža znesek globe, ki ji je bila naložena;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

37 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— tožbo zavrne kot neutemeljeno;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

38 Tožeča stranka je navedla pet razlogov v podporo tožbi. Prvi tožbeni razlog se nanaša na nezadostnost dokazov o kršitvi, kar zadeva komponente za modeliranje iz PMMA. Drugi razlog se nanaša na neobrazložitev „osnovnega zneska“ globe. Tretji razlog se nanaša na neizpolnitev obveznosti Komisije, da „osnovni znesek“ razdeli med tožečo stranko in družbo Lucite. Četrti razlog se nanaša na neprimernost zvišanja izhodiščnega zneska globe zaradi odvračalnega učinka. Peti razlog se nanaša na neupravičeno zavrnitev znižanja zneska globe na podlagi sodelovanja s Komisijo. Poleg tega je tožeča stranka na obravnavi navedla še šesti razlog, ki se nanaša na prekomerno trajanje postopka.

Prvi tožbeni razlog: nezadostnost dokazov o udeležbi tožeče stranke pri kršitvi, kar zadeva komponente za modeliranje iz PMMA

39 V okviru tega tožbenega razloga tožeča stranka zatrjuje, da njena vpletenost v kršitev, kar zadeva proizvode iz izpodbijane odločbe, to je komponente za modeliranje iz PMMA, ni bila dokazana.

40 Kot je jasno razvidno iz zaključkov, navedenih v tožbi (glej točko 36 zgoraj), in kot je tožeča stranka prav tako potrdila v svojem odgovoru na pisno vprašanje Splošnega sodišča, tožeča stranka kljub argumentom, navedenim v okviru tega razloga, ne zahteva razglasitve ničnosti člena 1 izpodbijane odločbe v delu, v katerem se ji pripisuje odgovornost za zadevno kršitev. Na ta tožbeni razlog se, nasprotno, sklicuje v podporo predlogu za znižanje zneska globe, naložene v členu 2 izpodbijane odločbe. Tožeča stranka namreč meni, da je treba dejstvo, da neko podjetje ni bilo udeleženo pri vseh elementih omejevalnega sporazuma, upoštevati pri presoji resnosti kršitve in določitvi zneska globe. Po njenem mnenju bi bilo treba znesek globe znižati tako, da bi odražal delež, ki ga pomenijo komponente za modeliranje iz PMMA v skupni vrednosti ali obsegu zadevnih treh proizvodov (po navedbah tožeče stranke 44 oziroma 36 %).

41 V zvezi s tem je treba opozoriti, da se v členu 1 izpodbijane odločbe tožeči stranki pripisuje odgovornost za „vse sporazume in usklajena ravnanja v sektorju metakrilatov“. Ta določba glede na obrazložitev navedene odločbe, zlasti točk 2 in od 222 do 225 (glej v tem smislu sodbo Splošnega

sodišča z dne 17. septembra 2007 v zadevi Microsoft proti Komisiji, T-201/04, ZOdl., str. II-3601, točka 1258 in navedena sodna praksa), tožeči stranki pripisuje odgovornost za udeležbo v zadevnem obdobju pri enotni in trajajoči kršitvi, kar zadeva komponente za modeliranje iz PMMA, trdne plošče iz PMMA in sanitarno opremo iz PMMA.

42 Znesek globe, naložene tožeči stranki, je bil določen glede na resnost take kršitve. Zlasti je iz točke 333 izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija pri določitvi izhodiščnega zneska globe tožeče stranke upoštevala promet, ki ga je ta ustvarila s prodajo proizvodov iz PMMA, v zvezi s katerimi je bila udeležena v kartelu, torej – po trditvah Komisije – vseh treh zgoraj omenjenih proizvodov.

43 Treba je torej ugotoviti, da čeprav tožeča stranka ne predlaga razglasitve ničnosti člena 1 izpodbijane odločbe (glej točko 40 zgoraj), bi ta tožbeni razlog, če bi bil utemeljen, povzročil znižanje zneska njene globe oziroma, natančneje, izhodiščnega zneska te globe. Kot opozarja tožeča stranka, je treba namreč dejstvo, da podjetje ni bilo udeleženo pri vseh elementih omejevalnega sporazuma, upoštevati pri presojanju teže kršitve in po potrebi pri določanju zneska globe (sodbi Sodišča z dne 8. julija 1999 v zadevi Komisija proti Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, str. I-4125, točka 90, in z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točka 86). V skladu s sodno prakso je treba to presojo opraviti v fazi določitve posamičnega izhodiščnega zneska globe (sodba Splošnega sodišča z dne 19. maja 2010 v zadevi IMI in drugi proti Komisiji, T-18/05, ZOdl., str. II-1769, točka 164).

44 Tožeča stranka v podporo tožbi v bistvu navaja, da se je Komisija glede komponent za modeliranje iz PMMA v obdobju, ko je bila tožeča stranka lastnica enote ICI Acrylics, oprla izključno na nepodprte izjave nekega podjetja, ki je vložilo zahtevo za imuniteto ali za znižanje zneska globe, in na dejstvo, da je prišlo do srečanj. Po mnenju tožeče stranke ti elementi ne izpolnjujejo „dokaznega standarda“, ki ga zahteva sodna praksa.

45 Po njenem mnenju bi lahko le dokazi v zvezi s srečanjem iz točke 124 izpodbijane odločbe, ki je potekalo 26. oktobra 1999, po potrebi zadostili navedenemu „standardu“, saj se Komisija sklicuje na dve podjetji, ki sta vložili zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, in na dokument, ki je sočasen z navedenim srečanjem. Vendar pa navaja, da se na to srečanje ni mogoče sklicevati, saj bi to ogrozilo njeno pravico do obrambe. V obvestilu o očitkih, v katerem je 30. september 1999 sprejet kot datum prenehanja kršitve, ki se očita tožeči stranki (glej točko 291 obrazložitve izpodbijane odločbe), se je Komisija namreč sklicevala na to srečanje proti drugi družbi, ki je bila udeležena pri kršitvi, in sicer družbi Lucite. Zato naj tožeča stranka ne bi imela možnosti, da bi se učinkovito branila proti trditvam in dokazom v zvezi s tem srečanjem.

46 Poudariti je treba, da se omenjeni argument v zvezi s kršitvijo pravice do obrambe tožeče stranke izpostavlja izključno zaradi ugovarjanja temu, da bi se srečanje z dne 26. oktobra 1999 in z njim povezani dokazi pri presoji resnosti kršitve, ki jo je storila tožeča stranka, uveljavljali proti njej. Tožeča stranka zlasti ne predlaga razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe zaradi domnevne kršitve njene pravice do obrambe v delu, v katerem je v zvezi z njo navedeno daljše trajanje kršitve od tistega, ki je ugotovljeno v obvestilu o očitkih.

47 Treba je torej poudariti, da morebitna ugotovitev kršitve pravice do obrambe tožeče stranke ne more imeti nobenih posledic za rešitev tega spora, če bi se izkazalo, da dokazi, ki jih je zbrala Komisija, tudi ob neupoštevanju srečanja z dne 26. oktobra 1999 zadostujejo za dokaz, da je bila tožeča stranka udeležena pri delu kršitve, ki se nanaša na komponente za modeliranje iz PMMA.

48 V teh okoliščinah je treba zaradi ekonomičnosti postopka obravnavani tožbeni razlog preučiti brez upoštevanja zgoraj omenjenega srečanja.

49 V zvezi s tem je treba poudariti, da je v skladu z izpodbijano odločbo zadevna enotna in trajajoča kršitev zajemala „vrsto ravnanj, ki jih je mogoče opredeliti kot sporazume ali usklajena ravnanja, ki so obsegali zadevne tri proizvode in so razkrivali neprekinjeno izvajanje neke vrste dejavnosti, katere namen je bil omejevanje konkurence“ (točka 222 obrazložitve izpodbijane odločbe). Komisija je ob upoštevanju skupnih značilnosti protikonkurenčnih sporazumov v zvezi z zadevnimi tremi proizvodi, naštetimi v točki 223 obrazložitve izpodbijane odločbe, ocenila, da „čeprav imajo [ti trije proizvodi] različne značilnosti in je mogoče šteti, da spadajo na različne proizvodne trge, pa obstajajo zadostne povezave, ki ji omogočajo zaključek, da so proizvajalci [navedenih proizvodov] pristopili k skupnemu projektu, ki je določal smernice njihovega delovanja na trgu in omejeval njihovo posamezno poslovno ravnanje“. Po mnenju Komisije „je kršitev zajemala celoto ravnanj, ki so imela skupen namen in enoten gospodarski cilj, in sicer izogniti se normalnemu razvoju cen treh proizvodov iz PMMA v EGP“ (točka 224 obrazložitve izpodbijane odločbe).

50 Med „skupne značilnosti“ iz točke 223 izpodbijane odločbe je Komisija med drugim štela:

— „trdno jedro, sestavljeno iz istih družb, [in sicer] družb Atofina, ICI (postala Lucite) in Degussa“;

— dejstvo, da so bili ti trije poglavitni evropski proizvajalci „popolnoma integrirani proizvajalci“ in „zelo pozorni na vpliv protikonkurenčnih sporazumov, sklenjenih za vsakega od teh proizvodov, [tako da] je sklenitev omejevalnega sporazuma glede samo enega od teh proizvodov samodejno vplivala na strukturo stroškov in/ali cen drugih proizvodov“;

— dejstvo, da „so bili srečanja in stiki včasih posvečeni vsaj dvema od treh proizvodov iz PMMA“, ta povezava pa je bila razvidna iz „številnih srečanj, ki so se nanašala tako na komponente za modeliranje iz PMMA kot na trdne plošče iz PMMA“;

— dejstvo, da „je bilo določeno število predstavnikov podjetij, vpletenih v protikonkurenčne sporazume, odgovornih za več proizvodov, na katere se je nanašala preiskava, in so torej vedeli oziroma so morali vedeti za obstoj [takih sporazumov], ki so zajemali več proizvodov“. Komisija je v zvezi s tem med drugim omenila „[D.], podpredsednika družb Global Monomers in EAME pri ICI Acrylics, ki [je] prav tako prisostvoval srečanjem, namenjenim [komponentam za modeliranje iz PMMA in trdnim ploščam iz PMMA]“, pri čemer je več teh srečanj potekalo v obdobju trajanja kršitve, ki se pripisuje tožeči stranki;

— dejstvo, da so se isti mehanizmi delovanja kartela uporabljali za zadevne tri proizvode.

51 Zlasti v zvezi z dogovorom, ki se nanaša na komponente za modeliranje iz PMMA v zadevnem obdobju, med strankama ni sporno, da razen srečanja z dne 26. oktobra 1999 (glej točko 48 zgoraj) ugotovitve Komisije temeljijo na štirinajstih srečanjih, do katerih naj bi prišlo med 23. januarjem 1997 in poletjem 1999 (glej točke od 110 do 123 obrazložitve izpodbijane odločbe). Poleg tega ni sporno, da se prisotnost tožeče stranke zatrjuje le glede desetih od teh srečanj in se torej ne zatrjuje glede štirih srečanj, na katera se nanašajo točke 112, 114, 117 in 121 obrazložitve izpodbijane odločbe.

52 Preučiti je torej treba, ali so dokazi, ki jih je zbrala Komisija, zadostovali za ugotovitev udeležbe tožeče stranke pri tem delu kršitve.

53 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora Komisija predložiti dokaze, ki pravno zadostno dokazujejo obstoj dejstev, ki pomenijo kršitev člena 81(1) ES (sodba Sodišča z dne 17. decembra 1998 v zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji, C-185/95 P, Recueil, str. I-8417, točka 58). Navesti mora natančne in skladne dokaze za utemeljitev trdnega prepričanja, da je bila storjena kršitev (glej sodbi Splošnega sodišča z dne 6. julija 2000 v zadevi Volkswagen proti Komisiji, T-62/98, Recueil, str. II-2707, točka 43 in navedena sodna praksa, in z dne 8. julija 2008 v zadevi Lafarge proti Komisiji, T-54/03, neobjavljena v ZOdl., točka 55).

54 Vseeno pa ni nujno, da so za vsak dokaz, ki ga predloži Komisija, ta merila izpolnjena glede vsakega znaka kršitve. Dovolj je, da več indicev, na katere se sklicuje institucija – če se obravnavajo skupaj – izpolnjuje to zahtevo (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 8. julija 2004 v združenih zadevah JFE Engineering in drugi proti Komisiji, T-67/00, T-68/00, T-71/00 in T-78/00, ZOdl., str. II-2501, točka 180 in navedena sodna praksa).

55 Indici, ki jih navede Komisija v odločbi, da bi dokazala, da je podjetje kršilo člen 81(1) ES, se ne smejo presojati ločeno, ampak kot celota (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 8. julija 2008 v zadevi BPB proti Komisiji, T-53/03, ZOdl., str. II-1333, točka 185 in navedena sodna praksa).

56 Prav tako je treba upoštevati dejstvo, da so protikonkurenčne dejavnosti navadno tajne, zato je v večini primerov treba na obstoj ravnanja ali protikonkurenčnega sporazuma sklepati iz več naključij in indicev, ki lahko, če se obravnavajo skupaj in če ni drugih skladnih pojasnil, pomenijo dokaz o kršitvi pravil o konkurenci (zgoraj v točki 43 navedena sodba Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, točke od 55 do 57).

57 Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso zadostuje, da Komisija, zato da zadostno dokaže udeležbo podjetja pri omejevalnem sporazumu, izkaže, da se je zadevno podjetje udeležilo srečanj, na katerih so bili sklenjeni protikonkurenčni dogovori, ne da bi to podjetje temu očitno nasprotovalo. Če je bilo sodelovanje na takih srečanjih ugotovljeno, mora to podjetje predložiti dokaze, da je bilo njegovo sodelovanje na navedenih srečanjih brez kakršnega koli protikonkurenčnega cilja, tako da izkaže, da je svojim konkurentom dalo vedeti, da na teh srečanjih sodeluje z drugačnim namenom kot oni (sodba Sodišča z dne 8. julija 1999 v zadevi Hüls proti Komisiji, C-199/92 P, Recueil, str. I-4287, točka 155, in zgoraj v točki 43 navedeni sodbi Komisija proti Anic Partecipazioni, točka 96, ter Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, točka 81).

58 V zvezi s trditvami tožeče stranke glede vrednosti izjav, danih v okviru zahtev na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso nobena določba ali splošno načelo prava Evropske unije Komisiji ne prepoveduje, da bi proti podjetju uporabila izjave drugih obtoženih podjetij (sodba Splošnega sodišča z dne 20. aprila 1999 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 in T-335/94, Recueil, str. II-931, točka 512). Za izjave, dane v okviru Obvestila o ugodni obravnavi, torej ni mogoče šteti, da so samo zato brez dokazne vrednosti (zgoraj v točki 53 navedena sodba Lafarge proti Komisiji, točki 57 in 58).

59 Nekaj nezaupanja do prostovoljnih navedb glavnih udeležencev protipravnega omejevalnega sporazuma je običajno, ker bi ti udeleženci lahko zmanjšali pomen svojega prispevka h kršitvi in poudarili prispevek drugih. Vendar pa ob upoštevanju logike postopka, predvidenega v Obvestilu o ugodni obravnavi, dejstvo, da se z zahtevo za uporabo tega obvestila želi doseči znižanje zneska globe, ne spodbuja nujno k temu, da se predložijo izkrivljeni dokazi, kar zadeva druge udeležence očitanega omejevalnega sporazuma. Vsak poskus zavajanja Komisije lahko namreč omaje odkritost in popolnost sodelovanja podjetja in s tem ogrozi njegovo možnost, da je deležno neokrnjene ugodne obravnave na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi (sodba Splošnega sodišča z dne 16. novembra 2006 v zadevi Peróxidos Orgánicos proti Komisiji, T-120/04, ZOdl., str. II-4441, točka 70, in zgoraj v točki 53 navedena sodba Lafarge proti Komisiji, točka 58).

60 Zlasti je treba upoštevati, da kadar neka oseba prizna, da je storila kršitev, in tako potrdi obstoj dejstev, ki presegajo tista dejstva, o obstoju katerih bi bilo mogoče neposredno sklepati iz zadevnih dokumentov, to dejstvo, če ni okoliščin, ki bi lahko temu nasprotovale, *a priori* pomeni, da se je ta oseba odločila govoriti resnico. Tako je treba izjave, ki nasprotujejo interesom avtorja izjave, načeloma šteti za še posebno zanesljive dokaze (zgoraj v točki 54 navedena sodba JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točki 211 in 212; sodba Splošnega sodišča z dne 26. aprila 2007 v združenih zadevah Bolloré in drugi proti Komisiji, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 in T-136/02, ZOdl., str. II-947, točka 166, in zgoraj v točki 53 navedena sodba Lafarge proti Komisiji, točka 59).

61 Zato v skladu z ustaljeno sodno prakso izjave podjetja, obtoženega udeležbe v kartelu, pravilnost katere več drugih obtoženih podjetij izpodbija, ni mogoče šteti za zadosten dokaz za obstoj kršitve, ki so jo storila ta podjetja, ne da bi to potrjevali drugi dokazi (zgoraj v točki 54 navedena sodba JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točka 219; sodba Splošnega sodišča z dne 25. oktobra 2005 v zadevi Groupe Danone proti Komisiji, T-38/02, ZOdl., str. II-4407, točka 285, in zgoraj v točki 53 navedena sodba Lafarge proti Komisiji, točka 293).

62 Splošno sodišče za preučitev dokazne vrednosti izjav podjetij, ki so vložila zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, upošteva zlasti pomen ujemajočih se indicev v podporo upoštevnosti teh izjav (glej v tem smislu zgoraj v točki 54 navedeno sodbo JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točka 220, in zgoraj v točki 59 navedeno sodbo Peróxidos Orgánicos proti Komisiji, točka 70) in neobstoj indicev, ki kažejo na to, da so ta podjetja želela zmanjšati pomen svojega prispevka h kršitvi in poudariti prispevek drugih podjetij (glej v tem smislu zgoraj v točki 53 navedeno sodbo Lafarge proti Komisiji, točki 62 in 295).

63 V zvezi z obsegom sodnega nadzora v obravnavanem primeru je treba opozoriti, da mora v skladu z ustaljeno sodno prakso Splošno sodišče, kadar mu je predložena tožba za razglasitev ničnosti odločbe o izvajanju člena 81(1) ES, na splošno izvesti celovit nadzor za ugotovitev, ali so pogoji za uporabo člena 81(1) ES izpolnjeni ali ne (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 26 oktobra 2000 v zadevi Bayer proti Komisiji, T-41/96, Recueil, str. II-3383, točka 62 in navedena sodna praksa).

64 Poleg tega se dvom na strani sodišča razlaga v korist podjetja, naslovnika odločbe o ugotovitvi kršitve, in sicer v skladu z načelom domneve nedolžnosti, ki se kot splošno načelo prava Unije med drugim uporablja v postopkih v zvezi s kršitvijo pravil o konkurenci, ki veljajo za podjetja in na podlagi katerih je mogoče naložiti globe ali periodične denarne kazni (zgoraj v točki 57 navedena sodba Hüls proti Komisiji, točki 149 in 150).

65 Dokaze, ki jih je v obravnavanem primeru predložila Komisija, je treba preučiti v okviru teh splošnih ugotovitev.

66 V zvezi s tem je treba poudariti, da tožeča stranka glede desetih srečanj iz točke 51 zgoraj ne izpodbija, da je do njih prišlo med konkurenti, niti ne izpodbija svoje prisotnosti na teh srečanjih, niti ne zatrjuje, da se je javno distancirala od njihove vsebine. Zato za ugotovitev odgovornosti tožeče stranke zadostuje preveriti, ali je Komisija pravno zadostno dokazala, da so imela ta srečanja očitno protikonkurenčni cilj, kar zadeva komponente za modeliranje iz PMMA (glej sodno prakso, navedeno v točki 57 zgoraj).

67 Treba je ugotoviti, da opis navedenih srečanj temelji predvsem na izjavah družbe Degussa, upravičenke do imunitete pred globo. Ta družba pa tem srečanjem pripisuje očitno protikonkurenčno vsebino, kar zadeva komponente za modeliranje iz PMMA (glej točke 110, 111, 113, 115, 116, od 118 do 120 in 123 obrazložitve), česar tožeča stranka ne izpodbija.

68 Tožeča stranka, nasprotno, zatrjuje, da te izjave same po sebi niso zadosten dokaz kršitve in da niso potrjene z drugimi dokazi.

69 V zvezi s tem je treba opozoriti, da – kot je razvidno iz sodne prakse iz točk od 58 do 60 zgoraj – imajo izjave, dane v okviru politike ugodnega obravnavanja, pomembno vlogo. Dokazna vrednost teh izjav, danih v imenu podjetij, ni zanemarljiva, ker predstavljajo znatno pravno in gospodarsko tveganje (glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 24. marca 2011 v zadevi Aalberts Industries in drugi proti Komisiji, T-385/06, ZOdl., str. II-1223, točka 47). Kljub temu pa je tudi iz sodne prakse iz točk od 59 do 61 zgoraj razvidno, da je treba izjave obtoženih podjetij, danih v okviru zahtev na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, skrbno presojati in jih, če se izpodbijajo, brez potrditve na splošno ni mogoče šteti za zadosten dokaz.

70 Kljub temu pa so izjave družbe Degussa v zvezi z obstojem protikonkurenčnih pogovorov glede komponent za modeliranje iz PMMA v zadevnem obdobju v nasprotju s trditvami tožeče stranke zadostno potrjene z drugimi dokazi.

71 Prvič, treba je vztrajati pri dejstvu, da družba Degussa ni bila edini vir informacij Komisije. Opis srečanja z dne 11. maja 1999 (točka 122 obrazložitve izpodbijane odločbe) namreč temelji na izjavi družbe Lucite. Čeprav je družba Degussa, ki ni bila prisotna na tem srečanju, v svoji izjavi ni omenila, pa izjava družbe Lucite kljub temu potrjuje trditev družbe Degussa glede obstoja omejevalnega sporazuma v zvezi s komponentami za modeliranje iz PMMA v zadevnem obdobju in vpletenosti tožeče stranke v ta sporazum.

72 Drugič, treba je poudariti, da je Komisija za večino teh srečanj zbrala dokaze (kot so vpisi v koledar, obračuni potnih stroškov), ki pričajo o tem, da je do srečanja prišlo, ali o prisotnosti zadevnih oseb na tem srečanju. Čeprav – kot pravilno trdi tožeča stranka – zgolj dejstvo, da je prišlo do srečanja med konkurenti, ne zadostuje za ugotovitev njegove protikonkurenčne narave, je treba kljub temu ugotoviti, da gre za elemente, ki v neki meri podpirajo trditve družbe Degussa.

73 Tretjič, družba Lucite je v svoji zahtevi z dne 11. julija 2003, vloženi na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, podala izjave, ki na splošno potrjujejo obstoj omejevalnega sporazuma, očitanega v odločbi o inšpekcijskem pregledu, vključno glede komponent za modeliranje iz PMMA, in udeležbo tožeče stranke pri tem sporazumu.

74 Čeprav gre seveda za splošne izjave, pa te kljub temu kažejo v isto smer kot trditve družbe Degussa. Poleg tega je treba opozoriti, da so bila sredstva, ki so predmet kršitve, vključno z dokumenti in osebjem, prenesena s tožeče stranke na družbo Lucite, tako da so izjave zadnjenavedene družbe glede vpletenosti tožeče stranke posebno upoštevne.

75 Četrtič, podjetje Atofina je v svoji zahtevi, vloženi na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, priznalo, da je bilo udeleženo pri omejevalnem sporazumu vsaj od 23. januarja 1997 dalje, vključno glede komponent za modeliranje iz PMMA. Poleg tega družbe, ki sestavljajo podjetje Atofina (Arkema, Altuglas in Altumax ter Total in Elf Aquitaine), v okviru svojih posameznih tožb zoper izpodbijano odločbo niso izpodbijale obstoja takega omejevalnega sporazuma (zadevi T-206/06 in T-217/06).

76 Res je, da je v obvestilu družbe Atofina z dne 10. junija 2003 kot prvo protikonkurenčno srečanje glede komponent za modeliranje iz PMMA, v zvezi s katerim ta družba navaja prisotnost enote ICI Acrylics, navedeno srečanje z dne 26. oktobra 1999. Kljub temu je treba poudariti, da družba Atofina v tem obvestilu jasno potrjuje obstoj protikonkurenčnih stikov glede komponent za modeliranje iz PMMA v obdobju od leta 1998 do leta 2001. Zato ta izjava prav tako potrjuje tovrstne izjave družbe Degussa.

77 Petič, treba je poudariti, da se je v skladu z izpodbijano odločbo vsaj sedem od desetih analiziranih srečanj nanašalo hkrati na komponente za modeliranje iz PMMA in trdne plošče iz PMMA (glej točke 110, 111, 115, 116 in od 118 do 120 obrazložitve izpodbijane odločbe) in da tožeča stranka ne izpodbija protikonkurenčnega značaja teh srečanj, kar zadeva ta drugi proizvod. Gre za element, ki prav tako krepi verodostojnost izjav družbe Degussa v zvezi z opisom teh protikonkurenčnih srečanj.

78 Šestič, nekaterih srečanj iz točke 77 zgoraj, vključno s srečanjem 23. januarja 1997, ki se šteje za izhodiščni datum kršitve, se je udeležil D., ki je bil v enoti ICI Acrylics na visokem položaju in je bil odgovoren hkrati za komponente za modeliranje iz PMMA in trdne plošče iz PMMA. Glede na to, da tožeča stranka ne izpodbija protikonkurenčnega značaja teh srečanj, kar zadeva ta drugi proizvod, niti presoje Komisije, v skladu s katero so zadevna podjetja „pozorno spremljala vpliv protikonkurenčnih sporazumov, sklenjenih za vsakega od teh proizvodov“ (glej točko 223 obrazložitve izpodbijane odločbe in točko 50, druga alinea, zgoraj), gre za indic, da so ta srečanja zajemala tudi komponente za modeliranje iz PMMA.

79 Glede na te dokaze je treba ugotoviti, da obravnavani skupaj predstavljajo skupek indicev, ki je zadostno skladen za potrditev izjav družbe Degussa glede obstoja omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na komponente za modeliranje iz PMMA v zadevnem obdobju, in udeležbe tožeče stranke pri tem sporazumu.

80 Trditve, ki jih je tožeča stranka navajala glede upoštevnosti izjav družbe Degussa, ne vplivajo na ta sklep.

81 V nasprotju z navedbami tožeče stranke izjav družbe Degussa namreč ni mogoče izključiti zgolj zato, ker gre za izjave, ki so jih v zahtevi za imuniteto dali odvetniki družbe (glej zlasti točki 59 in 60 zgoraj). Poleg tega, čeprav je morala Komisija v izpodbijani odločbi opustiti nekatere očitke, ki temeljijo na izjavah družbe Degussa (kot so zlasti vsi očitki v zvezi z MMA, surovino za proizvodnjo PMMA), so se te trditve izkazale za splošno utemeljene, kot je razvidno iz zgoraj navedenega. Dokaz za to je zlasti, da so tri druge družbe, in sicer tožeča stranka, družba Atofina in družba Lucite, vložile zahteve na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi v povezavi z omejevalnim sporazumom, ki ga navaja družba Degussa. Poleg tega nobeno od teh podjetij, razen tožeče stranke v okviru tega razloga, v okviru svoje tožbe zoper izpodbijano odločbo ni izpodbijalo obstoja kršitve (zadeve T-206/06, T-217/06 in T-216/06). Zlasti je sama tožeča stranka implicitno potrdila upoštevnost zahteve za imuniteto družbe Degussa, saj je priznala svojo udeležbo pri omejevalnem sporazumu, kar zadeva trdne plošče iz PMMA in sanitarno opremo iz PMMA.

82 Ker so izjave družbe Degussa – v nasprotju s trditvami tožeče stranke – zadostno potrjene, trditev tožeče stranke, da dela kršitve, ki se nanaša na komponente za modeliranje iz PMMA, ni mogoče upoštevati pri presoji resnosti njene kršitve za določitev zneska globe, ni mogoče sprejeti.

83 Poleg tega je treba prav tako poudariti, da tožeča stranka v bistvu neutemeljeno trdi, da opredelitev zadevne kršitve kot enotne in trajajoče kršitve, ki se nanaša na tri proizvode iz PMMA, med njimi komponente za modeliranje (glej točko 49 zgoraj), ne more vplivati na presojo tega razloga.

84 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s sodno prakso kršitev člena 81(1) ES lahko ne le posledica ločenega dejanja, ampak niza dejanj ali tudi trajajočega ravnanja. Tej razlagi ni mogoče oporekati, ker bi lahko tudi en ali več elementov tega niza dejanj ali trajajočega ravnanja sam po sebi in ločeno pomenil kršitev navedene določbe (glej v tem smislu zgoraj v točki 43 navedeno sodbo Komisija proti Anic Partecipazioni, točka 81). Kadar se različna dejanja zaradi istega cilja, ki izkrivlja konkurenco na skupnem trgu, uvrščajo v „enoten načrt“, lahko Komisija naloži odgovornost za ta dejanja glede na sodelovanje pri kršitvi kot celoti (glej zgoraj v točki 43 navedeno sodbo Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, točka 258 in navedena sodna praksa), čeprav je dokazano, da je bilo zadevno podjetje neposredno udeleženo le pri enem ali nekaj konstitutivnih elementih kršitve (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2007 v združenih zadevah BASF in UCB proti Komisiji, T-101/05 in T-111/05, ZOdl., str. II-4949, točka 161 in navedena sodna praksa).

85 V skladu s sodno prakso Sodišča mora Komisija, da bi dokazala udeležbo podjetja pri takem enotnem sporazumu, dokazati, da je nameravalo to podjetje s svojim ravnanjem prispevati k skupnim ciljem, za katere so si prizadevali vsi udeleženci, in da je bilo seznanjeno z dejanskim ravnanjem, ki so ga predvidela ali izvajala druga podjetja, da bi dosegla iste cilje, ali da je lahko to ravnanje razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje (zgoraj v točki 43 navedeni sodbi Komisija proti Anic Partecipazioni, točka 87, in Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, točka 83).

86 V teh okoliščinah bi Komisiji za to, da bi tožeči stranki pripisala odgovornost za celotno enotno kršitev in da bi na tej podlagi določila znesek globe, zadostovalo, da dokaže, da je tožeča stranka vedela oziroma bi morala vedeti, da se je z udeležbo pri omejevalnem sporazumu glede trdnih plošč iz PMMA in sanitarne opreme iz PMMA vključila v globalni omejevalni sporazum, ki se nanaša na tri

proizvode iz PMMA (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 20. marca 2002 v zadevi Sigma Tecnologie proti Komisiji, T-28/99, Recueil, str. II-1845, točka 45, in zgoraj v točki 60 navedeno sodbo Bolloré in drugi proti Komisiji, točka 209).

87 Zgoraj analizirani dokazi pa v veliki meri zadoščajo v ta namen.

88 Zlasti je treba opozoriti, da je obstoj protikonkurenčnih stikov glede komponent za modeliranje iz PMMA v obravnavanem obdobju razviden iz izjav treh družb, in sicer družb Degussa, Lucite in Atofina.

89 Poleg tega tožeča stranka ne izpodbija svoje odgovornosti za kršitev, storjeno v istem obdobju v zvezi s trdnimi ploščami iz PMMA in sanitarno opremo iz PMMA. Prav tako ne izpodbija obstoja enotne kršitve kot take. Zlasti tožeča stranka niti ne skuša – kljub nekaterim razdrobljenim trditvam v repliki – ugovarjati razlogom, navedenim v točkah 49 in 50 zgoraj, ki so Komisijo privedli do ugotovitve obstoja enotne kršitve.

90 Tako tožeča stranka ne ugovarja zlasti ugotovitvam Komisije, da je bil njen predstavnik, ki je bil prisoten na protikonkurenčnih srečanjih (ki so bila po navedbah tožeče stranke omejena na druge proizvode), odgovoren za več proizvodov, na katere se je nanašala preiskava, in „je torej vedel oziroma je moral vedeti“ za obstoj takih sporazumov, ki so zajemali več proizvodov. Prav tako ne izpodbija trditve Komisije, da je bila „popolnoma integriran“ proizvajalec in „zelo pozor[na] na vpliv protikonkurenčnih sporazumov, sklenjenih za vsakega od teh proizvodov“ (glej točko 50 zgoraj, druga in četrta alinea).

91 Tudi ob predpostavki, da dokazi, ki jih je zbrala Komisija, ne zadostujejo za izkaz neposredne vpletenosti tožeče stranke v del kršitve, ki se nanaša na komponente za modeliranje iz PMMA, pa ti v veliki meri zadostujejo vsaj za dokaz obstoja protikonkurenčnih stikov glede tega proizvoda v obravnavanem obdobju in tega, da se je enotna kršitev nanašala tudi na navedeni proizvod. To je razvidno zlasti iz skladnih izjav treh družb, in sicer družb Degussa, Lucite in Atofina.

92 Te ugotovitve zadoščajo za dokaz vsaj tega, da je tožeča stranka vedela oziroma bi morala vedeti, da se je z udeležbo pri omejevalnem sporazumu glede trdnih plošč iz PMMA in sanitarne opreme iz PMMA vključila v globalni omejevalni sporazum, ki se nanaša na tri proizvode iz PMMA.

93 V takem primeru je mogoče njeno odgovornost za celotno enotno kršitev upoštevati pri presoji resnosti kršitve za določitev zneska globe, tako da je treba zahtevo za znižanje te globe na podlagi tega zavrniti.

94 Nazadnje je iz vsega navedenega razvidno, da zatrjevana kršitev pravice do obrambe tožeče stranke, kar zadeva srečanje 26. oktobra 1999, nima nobene dejanske posledice za presojo tega razloga in je treba očitek tožeče stranke v zvezi s tem torej zavrniti kot neupošteven.

95 Zato je treba prvi tožbeni razlog v delu, ki se nanaša na utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe in predloga za znižanje zneska globe na podlagi neomejene pristojnosti Splošnega sodišča, zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: neobrazložitev izpodbijane odločbe, kar zadeva „osnovni znesek“ globe

96 Tožeča stranka Komisiji očita, da ni obrazložila načina določitve izhodiščnega zneska globe (32,5 milijona EUR), določenega v točki 336 obrazložitve izpodbijane odločbe, in da je s tem njej in Splošnemu sodišču preprečila, da bi preučila izpodbijano odločbo, kar zadeva „najpomembnejši dejavnik“ določitve zneska globe. Komisija naj bi namreč le navedla razloge, iz katerih je kršitev opredelila kot zelo resno, in razdelila podjetja v tri kategorije glede na njihove relativne velikosti.

Vendar pa naj ne bi razložila, kako je prišla do zneskov, naloženih vsaki od teh kategorij, niti zakaj je znesek, določen za tožečo stranko, občutno presegal prag 20 milijonov, ki ga Smernice določajo za zelo resne kršitve. Tako naj Komisija ne bi izpolnila svoje obveznosti obrazložitve iz člena 253 ES.

97 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso bistvena postopkovna zahteva, in sicer obveznost obrazložitve, v zvezi z izračunom zneska globe, naložene v skladu s členom 23(2) Uredbe št. 1/2003, izpolnjena, kadar Komisija v svoji odločbi navede elemente presoje, ki so ji omogočili oceno teže in trajanja kršitve (glej po analogiji sodbi Sodišča z dne 16. novembra 2000 v zadevah KNP BT proti Komisiji, C-248/98 P, Recueil, str. I-9641, točka 42, in Sarrió proti Komisiji, C-291/98 P, Recueil, str. I-9991, točka 73, ter sodbo Sodišča z dne 15. oktobra 2002 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, Recueil, str. I-8375, točka 463).

98 V obravnavanem primeru tožeča stranka sama priznava, da je Komisija v izpodbijani odločbi sama navedla, zakaj je kršitev opredelila kot zelo resno in zakaj se je odločila razdeliti zadevna podjetja v tri kategorije in razlikovati izhodiščne zneske glob, dodeljene vsaki od kategorij.

99 Poleg tega je na podlagi preučitve točk od 319 do 336 obrazložitve izpodbijane odločbe mogoče ugotoviti, da je Komisija dejansko navedla zadostno obrazložitev v zvezi s tem. Iz izpodbijane odločbe je namreč jasno razvidno, da je izhodiščni znesek temeljil predvsem na naravi kršitve, določeni na podlagi glavnih značilnosti kršitve, ki so opredeljene v točki 4.2 izpodbijane odločbe (glej točko 320 obrazložitve izpodbijane odločbe), geografski velikosti zadevnega trga, to je ozemlja EGP (glej točko 330 obrazložitve izpodbijane odločbe), in različnem obravnavanju zadevnih podjetij, da se je upoštevala njihova dejanska ekonomska zmožnost za povzročanje bistvene škode konkurenci glede na promet iz prodaje izdelkov iz PMMA, v zvezi s katerimi so bila udeležena pri zadevnem omejevalnem sporazumu (glej točke od 332 do 334 obrazložitve izpodbijane odločbe). V okviru tega je Komisija omenila tudi skupno velikost trga izdelkov iz PMMA v letih 2000 in 2002, izraženo v obsegu in vrednosti (glej točko 333 obrazložitve izpodbijane odločbe). V teh okoliščinah je trditev tožeče stranke, da Komisija ni obrazložila, kako resnost kršitve, ki se očita tožeči stranki, upravičuje tak izhodiščni znesek, brez dejanske podlage.

100 V zvezi z očitkom tožeče stranke, da ne obstaja posebna utemeljitev za znesek 32,5 milijona EUR, določen za podjetja, ki so – enako kot ona – uvrščena v drugo kategorijo, zadostuje opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso zahteve po obveznosti obrazložitve Komisiji ne nalagajo, da v odločbi navede številčne podatke v zvezi z načinom izračuna glob (zgoraj v točki 97 navedeni sodbi Sarrió proti Komisiji, točka 80, ter Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, točka 464). Iz tega sledi, da Komisiji na podlagi člena 253 ES ni bilo treba dodatno utemeljiti izbire zneska 32,5 milijona EUR kot izhodiščnega zneska globe, določenega za tožečo stranko (glej v tem smislu tudi zgoraj v točki 41 navedeno sodbo Microsoft proti Komisiji, točka 1361).

101 Kar zadeva trditev tožeče stranke, da v bistvu sodna praksa iz točke 100 zgoraj v obravnavanem primeru – ob upoštevanju ravni izhodiščnega zneska globe – ni uporabljiva, zadostuje poudariti, da se je navedena sodna praksa uporabila tudi v zadevi, v kateri je Komisija določila izhodiščni znesek, ki je veliko višji od zneska v obravnavani zadevi (zgoraj v točki 41 navedena sodba Microsoft proti Komisiji, točka 1361). Prav tako trditev tožeče stranke, da izhodiščni znesek njene globe „občutno“ presega prag 20 milijonov EUR, določen za zelo resne kršitve, ne more spremeniti presoje iz točke 100 zgoraj. Poleg tega je treba spomniti, da navedeni prag pomeni le najnižji znesek, ki je s Smernicami predviden za take kršitve, pri čemer te določajo, „da globe, ki jih je mogoče naložiti, presegajo 20 milijonov [EUR]“.

102 Zato je treba drugi tožbeni razlog v delu, ki se nanaša na utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe, zavrniti. Poleg tega navedbe v okviru navedenega tožbenega razloga ravno tako ne omogočajo upravičitve znižanja globe na podlagi neomejene pristojnosti Splošnega sodišča.

Tretji tožbeni razlog: neizpolnitev obveznosti Komisije, da „osnovni znesek“ razdeli med tožečo stranko in družbo Lucite

103 Tožeča stranka poudarja, da sta bili z družbo Lucite zaporedoma udeleženi pri domnevni kršitvi kot zaporedni lastnici enega samega enotnega sklopa sredstev, ki so predmet kršitve, in da sta torej prispevali k „enotni teži“ kršitve. Zato bi moral biti po mnenju tožeče stranke znesek globe, ki ustreza tej „enotni teži“, razdeljen med njiju, da se ne bi dvakrat upošteval „resničen vpliv kršitvenega ravnanja vsakega podjetja na konkurenco“, ki je v skladu s Smernicami upošteven dejavnik za določitev resnosti kršitve. Vendar pa naj bi bil znesek globe izračunan tako, kot da bi imeli tožeča stranka in družba Lucite različen in sočasen vpliv na konkurenco. S takim izračunom naj bi bila globa – za enotno kršitev – znatno višja zgolj zato, ker je podjetje zamenjalo lastnika, ne pa zaradi kakršne koli dodatne škode za konkurenco ali kakršne koli napake tožeče stranke. S tem naj bi Komisija kršila načeli enakega obravnavanja in sorazmernosti.

104 V zvezi s tem je treba najprej zavrniti trditev Komisije, da je obravnavani tožbeni razlog nedopusten. Ta razlog se namreč navaja v podporo sklepom iz točke 36 zgoraj in bi, če bi bil utemeljen, povzročil znižanje zneska globe, naložene tožeči stranki. Tako tožeča stranka v nasprotju s tem, kar zatrjuje Komisija, izpodbija znesek svoje globe, ne pa globe, naložene tretjemu.

105 Dalje je treba poudariti, da čeprav se naslov tega razloga nanaša na „osnovni znesek“ globe, je iz pisanj tožeče stranke jasno razvidno, da zadeva le „element resnosti globe“, in sicer, natančneje, izhodiščni znesek globe v višini 32,5 milijona EUR, določen v točki 336 obrazložitve izpodbijane odločbe. Poleg tega tožeča stranka v okviru tega razloga ne izpodbija presoje Komisije iz točk 25 in 26 zgoraj.

106 Treba je torej preučiti, ali bi Komisija morala – kot zatrjuje tožeča stranka – tak izhodiščni znesek globe razdeliti med tožečo stranko in družbo Lucite.

107 Treba je opozoriti, da sta bili v skladu z izpodbijano odločbo tožeča stranka in družba Lucite pri kršitvi udeleženi z istimi sredstvi enote ICI Acrylics, subjekta, ki je bil s prve družbe prenesen na drugo družbo 2. novembra 1999, to je približno na polovici obdobja kršitve. Poleg tega ta datum pomeni „izhodišče“ odgovornosti tožeče stranke in družbe Lucite za kršitev (glej točko 21 zgoraj). Komisija je prav tako v okviru različnega obravnavanja teh dveh podjetij upoštevala isti promet, ki ga je družba Lucite ustvarila v letu 2000. Na podlagi tega je določila izhodiščna zneska njunih glob na 32,5 milijona EUR za vsako (glej točki 334 in 336 obrazložitve izpodbijane odločbe).

108 V teh okoliščinah je mogoče razumno predpostaviti, da če enota ICI Acrylics ne bi zamenjala lastnika, bi Komisija z isto metodologijo izračuna določila en sam izhodiščni znesek globe v višini 32,5 milijona EUR, ki bi ga pripisala takemu edinemu lastniku. Zato je očitek tožeče stranke, da je prodaja enote ICI Acrylics kot taka vplivala na skupen znesek v izpodbijani odločbi naloženih glob, utemeljen.

109 Kljub temu je treba trditev tožeče stranke, da bi morala Komisija ravnati drugače in izhodiščni znesek razdeliti med obe zadevni podjetji, zavrniti.

110 Prvič, ta trditev v bistvu temelji na predpostavki, da bi morala biti presoja teže kršitve strogo povezana z „vplivom na konkurenco“ ali „škodovanjem“ tej konkurenci in da sta zato tožeča stranka in družba Lucite kot zaporedni lastnici enote ICI Acrylics prispevali k „enotni teži“ kršitve. V zvezi s tem se tožeča stranka opira na besedilo Smernic, v skladu s katerim bi se moral pri presoji resnosti kršitve upoštevati „dejanski vpliv […] kršitev vsakega podjetja na konkurenco“.

111 Vendar pa je ta predpostavka napačna.

112 V skladu z ustaljeno sodno prakso namreč učinek protikonkurenčnega ravnanja ni sam po sebi odločilno merilo pri presoji ustrezne globe (sodbi Sodišča z dne 2. oktobra 2003 v zadevi Thyssen Stahl proti Komisiji, C-194/99 P, Recueil, str. I-10821, točka 118, in z dne 3. septembra 2009 v zadevi Prym in Prym Consumer proti Komisiji, C-534/07 P, ZOdl., str. I-7415, točka 96). Resnost kršitve je treba ugotoviti ob upoštevanju veliko dejavnikov, kot so posebne okoliščine primera, njegov kontekst in odvračalni učinek glob (glej sodbo Sodišča z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točki 241 in 242 in navedena sodna praksa), in na primer dejavniki, ki se nanašajo na vidik namere, so lahko pomembnejši od dejavnikov v zvezi z učinki kršitve, še zlasti kadar gre za kršitve, ki so že same po sebi resne (glej zgoraj navedeni sodbi Thyssen Stahl proti Komisiji, točka 118, in Prym in Prym Consumer proti Komisiji, točka 96 in navedena sodna praksa).

113 Poleg tega tožeča stranka nepopolno razlaga Smernice. V skladu s točko 1 A teh smernic je namreč „[p]ri ocenjevanju teže kršitve […] potrebno upoštevati naravo kršitve, njen dejanski vpliv na trg, kjer se to lahko meri, in velikost upoštevnega geografskega trga“. Na podlagi teh meril se bodo „[k]ršitve […] razdelile v tri kategorije: manjše kršitve, resne kršitve in zelo resne kršitve“. V zvezi z zelo resnimi kršitvami Smernice zlasti določajo, da „bodo te navadno horizontalne omejitve, kot so ‚cenovni karteli‘“, in da možni izhodiščni zneski „presegajo 20 milijonov [EUR]“. Poleg tega Smernice določajo, da „[b]o znotraj vsake od teh kategorij […] predlagana lestvica višin glob omogočila uporabo različnega obravnavanja podjetij v skladu z naravo storjenih kršitev“.

114 Smernice torej jasno poudarjajo naravo kršitve kot odločilnega dejavnika za presojo resnosti te kršitve v kontekstu ugotovitve izhodiščnega zneska globe (glej v tem smislu tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 8. oktobra 2008 v zadevi Carbone-Lorraine proti Komisiji, T-73/04, ZOdl., str. II-2661, točka 91). V zvezi z dejanskim vplivom, ki ga ima kršitev, Smernice določajo merilo „dejanskega vpliva na trg“, ki se nanaša na kršitev kot celoto, in ne na učinke ravnanja vsakega podjetja (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 12. novembra 2009 v zadevi Carbone-Lorraine proti Komisiji, C-554/08 P, neobjavljena v ZOdl., točki 21 in 24), pri čemer je v njih pojasnjeno, da se ta vpliv upošteva le tedaj, ko ga je mogoče izmeriti.

115 Poleg tega je Komisija v izpodbijani odločbi navedla, „da ni mogoče izmeriti konkretnega učinka [sporne kršitve] na trg EGP“, in je torej zagotovila, da se pri določitvi zneska globe ni „posebej [oprla] na poseben učinek [kršitve na trg]“ (točka 321 obrazložitve izpodbijane odločbe). Komisija je torej na podlagi svoje presoje vrste kršitve v smislu njenih glavnih značilnosti, navedenih v točki 4.2 izpodbijane odločbe (glej točko 320 obrazložitve izpodbijane odločbe), in velikosti zadevnega geografskega trga (glej točko 330 obrazložitve izpodbijane odločbe) sklenila, da gre v obravnavanem primeru za zelo resno kršitev.

116 Ta pristop, ki ga poleg tega tožeča stranka ne izpodbija, je v skladu z ustaljeno sodno prakso, iz katere izhaja, da je horizontalne omejevalne sporazume glede cen ali razdelitve trga mogoče opredeliti kot zelo resne kršitve že na podlagi njihove vrste, ne da bi bilo treba Komisiji zlasti dokazati dejanski vpliv kršitve na trg (zgoraj v točki 112 navedena sodba Prym in Prym Consumer proti Komisiji, točka 75, in sodba Sodišča z dne 24. septembra 2009 v združenih zadevah Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P in C-137/07 P, ZOdl., str. I-8681, točka 103).

117 Merilo „dejanskega vpliva kršitev vsakega podjetja na konkurenco“, na katero se sklicuje tožeča stranka, je navedeno v predzadnjem odstavku točke 1 A Smernic, ki določa, da „če kršitev vključuje več podjetij (npr. kartele), bi bilo v nekaterih primerih potrebno uporabljati ponderje za zneske, določene znotraj vsake izmed treh kategorij, da bi se upoštevala specifična teža in zato dejanski vpliv kršitev vsakega podjetja na konkurenco, zlasti, če obstaja znatno neskladje med velikostjo podjetij, ki zagrešijo kršitve iste vrste“. Zato gre zgolj za pomožno merilo, ki omogoča spreminjanje izhodiščnega zneska globe v primerih kršitev, v katere je vključeno več podjetij, ne pa za merilo, odločilno za določitev navedenega zneska. Poleg tega se to merilo ne nanaša na količinsko opredelitev protikonkurenčnih učinkov

ravnanja vsakega posameznega podjetja, udeleženega pri dani kršitvi, temveč na upoštevanje – za določitev izhodiščnega zneska globe – objektivnih razlik, ki lahko med temi podjetji obstajajo, kot so med drugim znatne razlike v njihovih velikostih.

118 Iz tega sledi, da tudi ob predpostavki, da sprememba lastnika enote ICI Acrylics ni povzročila nobene dodatne škode za konkurenco, kot zatrjuje tožeča stranka, ta okoliščina ne bi dopuščala sklepa, da sta tožeča stranka in družba Lucite prispevali k „enotni teži“ kršitve in da bi bilo treba torej izhodiščni znesek globe razdeliti med njiju.

119 Drugič, pri trditvi tožeče stranke v zvezi s tem, da bi bilo treba izhodiščni znesek globe razdeliti med njo in družbo Lucite, ni upoštevano dejstvo, da ugotovitve, ki so podlaga za določitev navedenega zneska (glej točke od 319 do 336 obrazložitve izpodbijane odločbe), zanjo popolnoma veljajo.

120 V zvezi s tem je treba poudariti, da sta v skladu z izpodbijano odločbo tako tožeča stranka kot družba Lucite storili kršitev iz člena 1 navedene odločbe. Tožeča stranka namreč ne izpodbija svoje odgovornosti za tako kršitev (glej točko 40 zgoraj). Prav tako ne izpodbija presoje Komisije, da bi jo bilo treba kot tako šteti „za podjetje za namene uporabe člena 81 [ES]“ (točka 288 obrazložitve izpodbijane odločbe).

121 Poleg tega tožeča stranka ne izpodbija presoje resnosti kršitve, ki jo je Komisija opravila v točkah od 319 do 331 obrazložitve izpodbijane odločbe, niti njene presoje, da je promet, ki ga je družba Lucite ustvarila s prodajo proizvodov iz PMMA v letu 2000, v kontekstu uporabe različnega obravnavanja zadosten pokazatelj glede relativne velikosti in gospodarske moči enote ICI Acrylics na zadevnem trgu (točka 334 obrazložitve izpodbijane odločbe).

122 V teh okoliščinah pomeni trditev tožeče stranke dejansko zahtevo po prednostnem obravnavanju glede izhodiščnega zneska globe v razmerju do drugih naslovnikov izpodbijane odločbe, in to preprosto zato, ker je prodala sredstva, ki so predmet kršitve.

123 Vendar kršitev, ki jo je storila, zgolj zato ni nič manj resna. Tako je bil tožeči stranki naložen popolnoma enak izhodiščni znesek globe, kot če bi – namesto da bi enoto ICI Acrylics prodala družbi Lucite z učinkom od 2. novembra 1999 dalje – istega dne preprosto prenehala izvajati kršitev.

124 Iz tega sledi, da je tožeča stranka v nasprotju s tem, kar zatrjuje, kljub temu, da je bila pri omejevalnem sporazumu udeležena z istimi sredstvi kot pozneje družba Lucite, storila kršitev, katere teža upravičuje izhodiščni znesek, ki ga je zanjo določila Komisija. Zato njene trditve, da bi moral biti izhodiščni znesek razdeljen med njo in družbo Lucite, ni mogoče sprejeti.

125 Ostale trditve tožeče stranke ne morejo spremeniti navedenega sklepa.

126 Prvič, tožeča stranka navaja, da „razdelitev parametra ‚trajanje‘“ globe med njo in družbo Lucite ne zadostuje. V skladu z metodologijo Smernic naj bi bil namreč „parameter ‚resnost‘“ globe tisti, ki ima odločilen vpliv na osnovni znesek globe, izhodiščni znesek globe pa naj bi se zvišal le za 10 % za vsako leto kršitve. Tako naj bi zaradi neobstoja „linearnega razmerja“ med trajanjem kršitve in osnovnim zneskom globe, čeprav je bil „parameter ‚trajanje‘“ „razdeljen“ med tožečo stranko in družbo Lucite, njuna združena osnovna zneska presegala tisti znesek, ki bi bil izračunan, če bi enota ICI Acrylics obdržala istega lastnika.

127 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je bil osnovni znesek globe tožeče stranke določen glede na trajanje njene lastne udeležbe pri kršitvi (glej točko 26 zgoraj). Tako – kot utemeljeno poudarja Komisija – je bil „parameter ‚trajanje‘“ globe pravilno „razdeljen“ med tožečo stranko in družbo Lucite.

128 Res je, kot zatrjuje tožeča stranka, da združena osnovna zneska tožeče stranke in družbe Lucite presegata tisti znesek, ki bi bil izračunan, če bi enota ICI Acrylics obdržala istega lastnika (glej točko 108 zgoraj). Vendar pa je treba ugotoviti, da gre za preprosto posledico uporabe metodologije, ki jo predvidevajo Smernice, ki odražajo politiko, ki ji je Komisija nameravala slediti pri določanju glob. Vendar je smela ob upoštevanju polja proste presoje, ki ga ima Komisija v zvezi s tem (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točke od 105 do 109), vzpostaviti tako razmerje med meriloma resnosti in trajanja kršitve.

129 Tako dejstvo, da je imelo v obravnavanem primeru merilo resnosti kršitve večjo težo pri določitvi osnovnega zneska globe kot merilo trajanja kršitve, ne dopušča potrditve trditve tožeče stranke glede potrebnosti „razdelitve ‚dejavnika resnosti'" globe med njo in družbo Lucite.

130 Poleg tega naj bi bilo „linearno razmerje" med trajanjem kršitve in osnovnim zneskom globe, to je pomnožitev izhodiščnega zneska globe s številom let udeležbe nekega podjetja pri kršitvi, v obravnavanem primeru ugotovljeno v škodo tožeče stranke, kar je privedlo do višjega osnovnega zneska od tistega, ki ji je bil naložen.

131 Drugič, treba je zavrniti argumentacijo tožeče stranke, ki izhaja iz potrditve Komisije v obvestilu o očitkih, da „če podjetje, ki je kupilo sredstva, nadaljuje kršenje člena 81 [ES] in/ali člena 53 Sporazuma EGS, se odgovornost za kršitev razdeli med prodajalca in kupca sredstev, ki so predmet kršitve" (točka 347 obvestila o očitkih).

132 V nasprotju z navedbami tožeče stranke ta trditev ne vsebuje nobenega pojasnila glede morebitne razdelitve „dejavnika resnosti" globe med njo in družbo Lucite. Kot jasno izhaja iz izrazov, ki jih uporablja Komisija, in njene uvrstitve v točko 5.6 obvestila o očitkih, se navedena trditev nanaša zgolj na delitev odgovornosti za kršitev med prodajalca in kupca sredstev, ki so predmet kršitve, v okviru določitve naslovnikov obvestila o očitkih. Enak sklep velja tudi glede sklica v opombi na točko 43 obrazložitve Odločbe Komisije 89/190/EGS z dne 21. decembra 1988 o postopku uporabe člena 85 Pogodbe EGS (IV/31.865, PVC) (UL 1989, L 74, str. 1). Poleg tega je treba opozoriti, da je Komisija v izpodbijani odločbi opravila tako razdelitev odgovornosti za kršitev med tožečo stranko in družbo Lucite (glej točko 21 zgoraj).

133 Tretjič, tožeča stranka navaja, da je Komisija v svoji predhodni praksi odločanja uporabila metodo, ki vsebuje razdelitev zneska globe v skladu z obdobji lastništva subjekta, ki stori kršitev.

134 V zvezi s tem je treba opozoriti, da praksa odločanja Komisije ni pravni okvir za odmero glob na področju konkurence, saj ima Komisija na tem področju široko diskrecijsko pravico, pri izvajanju katere pa ni omejena s svojimi prejšnjimi presojami (glej zgoraj v točki 112 navedeno sodbo Prym in Prym Consumer proti Komisiji, točka 98 in navedena sodna praksa).

135 Tožeča stranka vsekakor ne izpodbija trditve Komisije, da je šlo pri odločitvah, ki jih navaja – v nasprotju z obravnavano zadevo – za prodajo hčerinske družbe, ki je pravna oseba. Vendar gre za bistveno dejansko razliko v kontekstu določitve zneska glob, saj enoti ICI Acrylics ne more biti naložena nobena globa, ker nima pravne osebnosti. Torej se tožeča stranka v obravnavanem primeru na prakso odločanja Komisije glede prenosa hčerinske družbe med obdobjem kršitve vsekakor ne more veljavno sklicevati.

136 Nazadnje je treba ugotoviti, da tožeča stranka v okviru tega tožbenega razloga navaja tudi kršitev načel sorazmernosti in enakega obravnavanja. Vendar pa v zvezi s tem ne navaja konkretnih trditev, razen tistih, ki so analizirane zgoraj, in sicer glede obstoja domnevne obveznosti Komisije za „razdelitev ‚dejavnika resnosti'" zaradi neobstoja dodatnega oškodovanja konkurence kot posledice prodaje. Zato je treba te trditve prav tako zavrniti.

137 Zato je treba tretji tožbeni razlog v delu, ki se nanaša na utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe, zavrniti. Poleg tega dokazi, navedeni v okviru navedenega tožbenega razloga, ravno tako ne omogočajo upravičitve znižanja zneska globe na podlagi neomejene pristojnosti Splošnega sodišča.

Četrti tožbeni razlog: neprimernost zvišanja izhodiščnega zneska globe zaradi odvračalnega učinka

138 Ta tožbeni razlog je razdeljen na dva dela. V prvem delu tožeča stranka navaja, da Komisija pri določitvi zvišanja izhodiščnega zneska globe zaradi odvračalnega učinka ni upoštevala njene dejanske finančne zmogljivosti. V drugem delu tožeča stranka podredno zatrjuje, da je Komisija kršila načeli sorazmernosti in enakega obravnavanja.

Prvi del četrtega tožbenega razloga: neupoštevanje dejanske finančne zmogljivosti tožeče stranke s strani Komisije

139 Tožeča stranka trdi, da pri zvišanju izhodiščnega zneska globe za 50 % zaradi zadostnega odvračalnega učinka ni upoštevana njena dejanska realna finančna zmogljivost. Kot naj bi dokazala med preiskavo, naj ta zmogljivost ne bi ustrezno odražala njenega prometa, na katerega se je Komisija oprla za določitev zvišanja. Po njenem mnenju je merilo prometa upoštevno kot „pokazatelj“ ali „približek“ gospodarske moči podjetja, ne zadostuje pa v primeru, če zadevno podjetje predloži druge dokaze v zvezi s svojo gospodarsko močjo. Zato naj bi bilo treba zadevno zvišanje odpraviti.

140 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da je Komisija v točki 337 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da v kategoriji zelo resnih kršitev razpon glob, ki jih je mogoče naložiti, omogoča tudi določitev takih zneskov, ki zagotavljajo zadosten odvračalni učinek „glede na velikost in gospodarsko moč posameznega podjetja“. Komisija je pri presoji velikosti in gospodarske moči tožeče stranke upoštevala njen promet na svetovni ravni v letu 2005, to je v zadnjem poslovnem letu pred letom sprejetja izpodbijane odločbe (8,49 milijarde EUR), in se odločila, da za določitev njene globe uporabi množitelj 1,5 (glej točki 349 in 350 obrazložitve izpodbijane odločbe).

141 V teh okoliščinah je Komisija v odgovor na trditve tožeče stranke glede uporabe prometa za presojo njene gospodarske zmogljivosti navedla, da je merilo prometa razumen in uporaben pokazatelj gospodarske zmogljivosti in moči podjetja in da je v obravnavanem primeru to merilo enako uporabila za vsa zadevna podjetja (točka 347 obrazložitve izpodbijane odločbe).

142 Dalje je treba v zvezi s pojmom odvračanja opozoriti, da je eden od dejavnikov, ki jih je treba upoštevati pri izračunu zneska globe. V skladu z ustaljeno sodno prakso so namreč globe, naložene zaradi kršitev člena 81 ES in določene v členu 23(2) Uredbe št. 1/2003, namenjene kaznovanju protipravnih dejanj zadevnih podjetij in odvračanju zadevnih podjetij in drugih gospodarskih subjektov od kršenja pravil konkurenčnega prava Unije v prihodnje. Zato Komisija pri izračunu zneska globe lahko med drugim upošteva velikost in gospodarsko moč zadevnega podjetja (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 29. junija 2006 v zadevi Showa Denko proti Komisiji, C-289/04 P, ZOdl., str. I-5859, točka 16 in navedena sodna praksa).

143 Upoštevanje velikosti in celotnih sredstev zadevnega podjetja, da bi se zagotovil zadosten odvračalni učinek globe, temelji na želenem vplivu na navedeno podjetje, pri čemer sankcija ne sme biti zanemarljiva zlasti glede na finančno zmogljivost tega podjetja (sodba Sodišča z dne 17. junija 2010 v zadevi Lafarge proti Komisiji, C-413/08 P, ZOdl., str. I-5361, točka 104). Tako je bilo zlasti razsojeno, da se lahko cilj odvračanja, ki mu sme Komisija slediti pri določitvi zneska globe, veljavno doseže le ob upoštevanju položaja podjetja na dan, ko je naložena globa (sodba Splošnega sodišča z dne 5. aprila 2006 v zadevi Degussa proti Komisiji, T-279/02, ZOdl., str. II-897, točka 278).

144 V obravnavanem primeru tožeča stranka ne izpodbija možnosti, da lahko Komisija pri oblikovanju zneska globe upošteva velikost in gospodarsko moč podjetja. Vendar pa izpodbija upoštevnost merila prometa pri presoji njene lastne velikosti in gospodarske moči.

145 V zvezi s tem je treba poudariti, da Sodišče meni, da je skupni promet podjetja pokazatelj – pa čeprav približen ali nepopoln – njegove velikosti in gospodarske moči (glej zgoraj v točki 112 navedeno sodbo Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, točka 243 in navedena sodna praksa). Tako je že razsodilo, da lahko Komisija pri določanju zneska globe, ki bo imela dovolj odvračalen učinek, upošteva skupni promet zadevnega podjetja (zgoraj v točki 142 navedena sodba Showa Denko proti Komisiji, točke od 15 do 18; sodba Sodišča z dne 22. maja 2008 v zadevi Evonik Degussa proti Komisiji in Svetu, C-266/06 P, neobjavljena v ZOdl., točka 120, in sodba Splošnega sodišča z dne 9. julija 2003 v zadevi Cheil Jedang proti Komisiji, T-220/00, Recueil, str. II-2473, točka 96).

146 Čeprav je v sodni praksi izrecno priznano, da je skupni promet podjetja „pokazatelj“ njegove velikosti in gospodarske moči, ki je lahko „približen“ ali „nepopoln“, je v njej hkrati potrjena uporaba tega merila v okviru določitve zvišanja globe zaradi odvračalnega učinka. Ta rešitev nedvomno omogoča, da se Komisija lahko v kontekstu določitve zneska glob zateče k objektivnemu merilu in ga brez razlikovanja uporabi za vsa zadevna podjetja.

147 Iz tega sledi, da trditev, da promet podjetja le nepopolno ali približno odraža njegovo gospodarsko moč, sama po sebi ne zadošča za izključitev upoštevnosti tega merila v kontekstu določitve zvišanja zneska globe zaradi odvračalnega učinka.

148 Seveda se – kot v bistvu zatrjuje tožeča stranka – ne sme pozabiti cilj, ki mu sledi uvedba navedenega zvišanja, in sicer oblikovanje globe na tak način, da ta ne bi bila zanemarljiva oziroma, nasprotno, prekomerna, zlasti glede na finančne zmogljivosti zadevnega podjetja (glej točko 143 zgoraj in v tej točki navedeno sodbo Degussa proti Komisiji, točka 283, ter sodbo Splošnega sodišča z dne 18. junija 2008 v zadevi Hoechst proti Komisiji, T-410/03, ZOdl., str. II-881, točka 379).

149 Vendar pa dokazi, ki jih je navedla tožeča stranka, ne izkazujejo, da bi njen promet, ki ga je upoštevala Komisija, ustvarjal tako zavajajočo predstavo o njeni finančni zmogljivosti, da se navedeni cilj v obravnavanem primeru ne bi upošteval.

150 Najprej je treba poudariti, da tožeča stranka ne predlaga nobenega konkretnega dokaza v podporo trditvam in številkam, ki jih navaja, tožba pa glede tega ne napotuje na noben dokument.

151 Dalje je treba ugotoviti, da tožeča stranka v tožbi zgolj navaja obstoj pokojninskih obveznosti, ki naj bi bile večje, kot je mogoče sklepati na podlagi velikosti tožeče stranke, in zadolžitve zaradi financiranja nakupa v letu 1997, ne da bi podrobno pojasnila, kako naj bi obstoj teh obveznosti konkretno vplival na upoštevnost njenega prometa v letu 2005, ki ga je Komisija upoštevala.

152 Vendar je treba ugotoviti, kot pravilno poudarja Komisija, da gre za dejavnike, ki se nanašajo na več let in torej niso nujno zanesljiv pokazatelj gospodarske moči podjetja v trenutku sprejetja izpodbijane odločbe ter imajo poleg tega načeloma neizogiben vpliv na promet podjetja. Poleg tega tožeča stranka v tožbi sama potrjuje, da ima zadevna zadolžitev „vpliv na njene dejavnosti“. Tožeča stranka prav tako ni izpodbijala trditve Komisije, da so se zadevne obveznosti nujno odražale na njenem prometu.

153 Poleg tega je treba poudariti, da tožeča stranka ne pojasnjuje, kako naj merilo prometa iz razlogov, ki jih navaja, ne bi ustrezno odražalo njene finančne zmogljivosti. Zahteva le preprosto ukinitev zvišanja, ki ga je uporabila Komisija. Vendar pa je treba ugotoviti, da bi to tožečo stranko postavilo v enak položaj kot družbi Barlo in Lucite, za kateri ni bilo uporabljeno nikakršno zvišanje zaradi odvračalnega učinka. Promet teh dveh podjetij pa je v letu 2005 predstavljal okoli 4 oziroma 13 % prometa tožeče

stranke (glej točki 36 in 46 obrazložitve izpodbijane odločbe). Zaradi pomanjkanja prepričljivih dokazov trditve, da je promet tožeče stranke tako zavajajoč glede njene finančne zmogljivosti, ni mogoče sprejeti.

154 Iz tega sledi, da tožeča stranka ni ovrgla presoje Komisije, da je njen promet „razumen in uporaben pokazatelj njene gospodarske zmogljivosti“ (točka 347 obrazložitve izpodbijane odločbe). Zato se je Komisija v nasprotju z navedbami tožeče stranke za določitev ustreznega zvišanja lahko oprla na navedeni promet (glej zlasti točki 146 in 147 zgoraj).

155 Poleg tega je treba trditev tožeče stranke, da Komisija ni preučila dokazov v zvezi z njeno finančno zmogljivostjo, predloženih v upravnem postopku, prav tako zavrniti. Po eni strani gre zgolj za trditev tožeče stranke, ki ni podprta z nobenim konkretnim dokazom, kot na primer z navedbo dokazov, ki naj bi jih Komisija prezrla. Po drugi strani je iz izpodbijane odločbe vsekakor razvidno, da je Komisija preučila trditve tožeče stranke, da je bila njena finančna zmogljivost precenjena glede na njen promet, pri čemer je sklenila, da je promet razumen in uporaben pokazatelj njene gospodarske zmogljivosti in moči (točki 343 in 347 obrazložitve izpodbijane odločbe). Čeprav Komisija ni podrobno odgovorila na vsako od trditev tožeče stranke, pa ta okoliščina sama po sebi ne omogoča ugotovitve, da te trditve niso bile preučene.

156 Nazadnje tožeča stranka prav tako zatrjuje, da je treba v obravnavanem primeru potrebnost zvišanja še toliko bolj utemeljiti, saj – kot naj bi dokazala – nihče od dejanskih storilcev kršitve ni bil pri njej zaposlen ali imel vodilnega mesta v njej, nihče od članov uprave ni omogočil izvršitve kršitve, znesek globe pa je bil že zelo visok.

157 V zvezi s tem zadostuje opozoriti, da je Komisija v točkah od 337 do 350 obrazložitve izpodbijane odločbe na podlagi ocene resnosti kršitve izhodiščni znesek globe zvišala zato, da bi zagotovila „zadosten odvračalni učinek ob upoštevanju velikosti in gospodarske moči posameznega podjetja“ (točka 337 obrazložitve izpodbijane odločbe). Ta korak pri izračunu zneska globe izhaja iz potrebe po prilagoditvi izhodiščnega zneska tako, da ima globa zadosten odvračalni učinek glede na skupna sredstva podjetja in njegovo zmožnost, da zbere sredstva, potrebna za plačilo globe. Zato trditve tožeče stranke, da nihče od dejanskih storilcev kršitve ni bil pri njej zaposlen ali imel vodilnega mesta v njej in da nihče od članov uprave ni omogočil izvršitve kršitve, v teh okoliščinah niso upoštevne in so torej neuporabne.

158 Treba je torej skleniti, da trditve, navedene v okviru prvega dela razloga, ne morejo ovreči zvišanja, ki se je uporabilo za tožečo stranko in ki izhaja iz točk 349 in 350 obrazložitve izpodbijane odločbe.

159 Zato je treba prvi del četrtega tožbenega razloga v delu, ki se nanaša na utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe, zavrniti.

Drugi del četrtega tožbenega razloga: kršitev načel sorazmernosti in enakega obravnavanja

160 Tožeča stranka trdi, da bi morala Komisija – tudi ob predpostavki, da je upravičeno naložila zvišanje zaradi zagotavljanja odvračalnega učinka, ki je temeljilo le na prometu – naslovnike izpodbijane odločbe obravnavati pravično in sorazmerno. Vendar naj bi bilo zvišanje, naloženo tožeči stranki, sorazmerno višje od tistega, ki je bilo naloženo družbi Atofina, in zato krši načeli sorazmernosti in enakega obravnavanja.

161 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je – kot poudarja tožeča stranka – promet, ki ga je upoštevala Komisija, v primeru tožeče stranke (8,49 milijarde EUR) dejansko šestnajstkrat manjši od prometa družbe Atofina (143 milijard EUR), medtem ko je zvišanje, uporabljeno za globo tožeče stranke (50 %) le štirikrat manjše od tistega, ki je bilo uporabljeno za globo družbe Atofina (200 %).

162 Vendar pa ta ugotovitev ne zadošča za to, da bi vzbudila dvom o stopnji zvišanja, naloženega tožeči stranki, glede na načela, na katera se ta sklicuje.

163 Prvič, to razlikovanje glede na obravnavanje drugega podjetja samo po sebi ne pomeni, da zvišanje, uporabljeno za tožečo stranko, ni sorazmerno želenemu cilju, ki je v skladu s točko 337 obrazložitve izpodbijane odločbe določiti znesek globe na raven, ki zagotavlja njen zadosten odvračalni učinek glede na velikost in gospodarsko moč podjetja. Vendar pa tožeča stranka v okviru tega dela tožbenega razloga v zvezi s tem ne navaja nobenih trditev.

164 Vsekakor bi trditev tožeče stranke v delu, v katerem se nanaša na položaj družbe Atofina, če bi bila utemeljena, privedla do tega, da bi bilo zvišanje, uporabljeno za tožečo stranko, le okoli 12,5 % (šestnajstkrat manjše zvišanje od 200-odstotnega zvišanja, uporabljenega za družbo Atofina). Vendar bi bilo tako zvišanje ob upoštevanju njene velikosti in gospodarske moči, kot ju odraža njen promet v letu 2005, nezadostno za dosego želenega cilja.

165 Drugič, tudi če bi bilo to razlikovanje mogoče šteti za kršitev načela enakega obravnavanja, iz tega ne bi nujno sledilo, da je tožeča stranka upravičena do znižanja uporabljenega zvišanja.

166 Komisija v zvezi s tem pravilno poudarja, da tožeča stranka poskuša „obratno“ uporabiti rešitev, ki jo je Splošno sodišče sprejelo v sodbi z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji (T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, Recueil, str. II-1181, točke od 244 do 249). V zadevi, v kateri je bila izrečena ta sodba, je bil promet podjetja Showa Denko KK (v nadaljevanju: SDK) dvakrat večji od prometa podjetja VAW Aluminium AG (v nadaljevanju: VAW). Vendar je Komisija za podjetje SDK uporabila šestkrat večje zvišanje (150 %) od tistega, ki ga je uporabila za podjetje VAW (25 %). V takih okoliščinah je Splošno sodišče odločilo, da bo zvišanje, uporabljeno za podjetje SDK, nadomestilo z zvišanjem za 50 %, torej dvakrat večjim zvišanjem od tistega, ki je bilo uporabljeno za podjetje VAW.

167 Vendar pa to ne pomeni, da se lahko podjetje, kot je tožeča stranka, v svojo korist sklicuje na domnevno kršitev načela enakega obravnavanja na podlagi dejstva, da zvišanje, uporabljeno za podjetje, večje od njega, ni zadosti visoko, da bi bila upoštevana razlika v velikosti med tema dvema podjetjema.

168 Tretjič in v vsakem primeru je treba upravičenost ravni zvišanja, uporabljenega za tožečo stranko, glede na načeli enakega obravnavanja in sorazmernosti po potrebi preučiti ne le v povezavi z zvišanjem, uporabljenim za podjetje Atofina, ampak tudi v povezavi z zvišanji, uporabljenimi za druga zadevna podjetja.

169 Zlasti – kot je razvidno iz sodne prakse – ne sme odločitev Splošnega sodišča, sprejeta pri preučitvi obravnavanega tožbenega razloga, povzročiti neenakega obravnavanja med podjetji, ki so bila udeležena pri zadevni kršitvi (glej v tem smislu zgoraj v točki 97 navedeno sodbo Sarrió proti Komisiji, točka 97, in sodbo Sodišča z dne 25. januarja 2007 v zadevi Dalmine proti Komisiji, C-407/04 P, ZOdl., str. I-829, točka 152).

170 Vendar tožeča stranka v tožbi ne navaja nobenih trditev v tem smislu.

171 Poleg tega je treba spomniti, da so bila zvišanja, uporabljena v izpodbijani odločbi, v naraščajočem vrstnem redu taka:

— za podjetje Barlo s prometom 310,85 milijona EUR (točka 46 obrazložitve izpodbijane odločbe) ni bilo uporabljeno nikakršno zvišanje;

— za podjetje Lucite s prometom okoli 1,14 milijarde EUR (točka 36 obrazložitve izpodbijane odločbe) ni bilo uporabljeno nikakršno zvišanje;

— za tri družbe iz skupine Total (Arkema, Altuglas in Altumax) s prometom 5,71 milijarde EUR (točka 14 obrazložitve izpodbijane odločbe) je bilo za izračun zvišanja zaradi ponavljanja kršitev, značilnega za te tri družbe, uporabljeno „hipotetično“ zvišanje za 25 % (množitelj 1,25) (glej opombo št. 233 v izpodbijani odločbi). Poleg tega naj bi Splošno sodišče pri odločanju o tožbi, ki so jo zoper izpodbijano odločbo vložile te tri družbe, znižalo znesek globe, ki jim je bila naložena, tako da je preračunalo njen skupni znesek na podlagi uporabe zvišanja za 25 % zaradi odvračalnega učinka (sodba Splošnega sodišča z dne 7. junija 2011 v zadevi Arkema France in drugi proti Komisiji, T-217/06, ZOdl., str. II-2593, točki 339 in 340);

— za tožečo stranko s prometom 8,49 milijarde EUR v letu 2005 je bilo uporabljeno zvišanje za 50 % (množitelj 1,5);

— za podjetje Degussa s prometom 11,75 milijarde EUR je bilo uporabljeno zvišanje za 75 % (množitelj 1,75);

— za podjetje Atofina (pet družb iz skupine Total) je bilo na podlagi prometa skupine Total SA v letu 2005 v višini 143,168 milijarde EUR uporabljeno zvišanje za 200 % (množitelj 3) (točki 349 in 350 obrazložitve izpodbijane odločbe).

172 Tako je iz izpodbijane odločbe jasno razvidno, da je primer podjetja Atofina poseben primer podjetja, ki je imelo veliko večji promet od prometa vseh ostalih zadevnih družb. Pristop Komisije v razmerju do ostalih podjetij pa je bil skladen, saj je določila zvišanja za 25 %, 50 % in 75 % za podjetja, katerih promet je znašal 5,71 oziroma 8,49 oziroma 11,75 milijarde EUR.

173 Komisija sicer ni strogo upoštevala matematičnih razmerij in predvsem relativna razlika v stopnji zvišanja (v odstotkih) med podjetjem Arkema in tožečo stranko (+ 100 %) je večja od razlike med njunima prometoma (+ 48 %), ta razkorak pa je manjši, kar zadeva tožečo stranko in podjetje Degussa (+ 50 % za zvišanje in + 38 % za promet).

174 Vendar pa ta zadnja ugotovitev ne zadostuje za dokaz kršitve načel, ki ju navaja tožeča stranka. Ob upoštevanju polja proste presoje, ki ga ima Komisija na tem področju, in cilja odvračanja, ki se mu sledi z uporabo zadevnih zvišanj, od nje namreč v skladu z načeloma enakega obravnavanja in sorazmernosti ni mogoče zahtevati, naj zagotovi, da razlike med stopnjami teh zvišanj strogo odražajo vsako razlikovanje med temi podjetji glede njihovega prometa (glej v tem smislu in po analogiji tudi zgoraj v točki 145 navedeno sodbo Evonik Degussa proti Komisiji in Svetu, točka 122). Čeprav je promet upoštevno merilo pri določitvi zneska globe na raven, ki ji zagotavlja zadostno odvračalnost, pa – kot je razvidno iz sodne prakse – določitev ustreznega zneska globe kljub temu ni nujno le rezultat preprostega aritmetičnega izračuna na podlagi prometa (glej v tem smislu zgoraj v točki 128 navedeno sodbo Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 121, in zgoraj v točki 145 navedeno sodbo Evonik Degussa proti Komisiji in Svetu, točka 120).

175 Iz tega sledi, da obravnavanje podjetij, ki so glede svojega prometa v bolj primerljivem položaju kot pa podjetje Atofina v razmerju do položaja tožeče stranke, ne dopušča ugotovitve kršitve načel enakega obravnavanja in sorazmernosti. Nasprotno pa bi argumentacija tožeče stranke, s katero zahteva obravnavanje, ki bi bilo sorazmerno izključno obravnavanju podjetja Atofina – to je v bistvu zvišanje za okoli 12,5 % (glej točko 164 zgoraj) – če bi bila sprejeta, povzročila neenakost obravnavanja v razmerju do ostalih zadevnih podjetij.

176 V tem kontekstu je treba prav tako poudariti, da se tožeča stranka zlasti ne sklicuje na primer družbe Lucite. Vendar je treba opozoriti, da sta tožeča stranka in družba Lucite zaporedno storili kršitev z istimi sredstvi in da jima je Komisija dodelila ista izhodiščna zneska globe na podlagi istega prometa, kar zadeva proizvode iz PMMA. Zato sta bili globi teh dveh podjetij do te stopnje torej izračunani na isti način, vendar pa za družbo Lucite – v nasprotju s tožečo stranko – ni bilo uporabljeno nikakršno

zvišanje zaradi odvračalnega učinka. Vendar pa glede na to, da je bil promet navedenega podjetja 7,5-krat manjši od prometa tožeče stranke, ni mogoče trditi, da je zvišanje za 50 %, uporabljeno za tožečo stranko, v nasprotju z navedenima načeloma.

177 V teh okoliščinah je treba drugi del četrtega tožbenega razloga v delu, ki se nanaša na utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe, zavrniti.

178 Poleg tega dokazi, ki jih tožeča stranka navaja v okviru četrtega tožbenega razloga, iz zgoraj navedenih razlogov ravno tako ne omogočajo upravičitve znižanja globe – kolikor to znižanje temelji na zvišanju izhodiščnega zneska zaradi odvračalnega učinka – na podlagi neomejene pristojnosti Splošnega sodišča. Zato je treba ta razlog zavrniti v celoti.

Peti tožbeni razlog: neupravičena zavrnitev znižanja zneska globe na podlagi sodelovanja s Komisijo

179 Ta tožbeni razlog ima dva dela. V prvem delu tožeča stranka graja Komisijo, ker ji ni odobrila znižanja zneska globe na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi. V drugem delu tožeča stranka podredno navaja, da bi ji Komisija morala priznati vsaj zasluge za njeno sodelovanje zunaj področja uporabe navedenega obvestila.

Prvi del petega tožbenega razloga: zavrnitev odobritve znižanja zneska globe na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi

180 Ta del petega tožbenega razloga v bistvu temelji na dveh očitkih. Prvič, tožeča stranka Komisiji očita, da je napačno menila, da dokazi, ki jih je predložila, niso imeli nobene dodane vrednosti za njeno preiskavo. Drugič, navaja, da je zamudo, s katero je predložila te dokaze v primerjavi z drugimi zadevnimi podjetji, povzročilo ravnanje Komisije.

– Napačna presoja dodane vrednosti dokazov, vsebovanih v zahtevi na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi

181 Najprej je treba opozoriti, da ima Komisija pri izbiri metode izračuna globe široko diskrecijsko pravico in sme pri tem upoštevati več dejstev, med katerimi je tudi sodelovanje zadevnih podjetij med preiskavo, ki jo opravljajo službe te institucije. Komisija ima v zvezi s tem široko polje proste presoje pri oceni kakovosti in uporabnosti sodelovanja podjetja, med drugim v primerjavi z drugimi podjetji (sodba Sodišča z dne 10. maja 2007 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-328/05 P, ZOdl., str. I-3921, točki 81 in 88).

182 Za upravičitev znižanja zneska globe na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi je nujno, da je predložene podatke mogoče šteti za dokaz resničnega sodelovanja, saj je cilj znižanja globe nagraditi podjetje za prispevek pri upravnem postopku, ki je Komisiji omogočil, da kršitev lažje ugotovi (glej v tem smislu zgoraj v točki 116 navedeno sodbo Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, točka 305). Tako mora ravnanje podjetja Komisiji olajšati delo pri odkrivanju in preprečevanju kršitev pravil Unije o konkurenci (glej zgoraj v točki 54 navedeno sodbo JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točka 499 in navedena sodna praksa) ter pokazati pravi duh sodelovanja (zgoraj v točki 112 navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, točki 395 in 396).

183 Ob upoštevanju razloga za znižanje Komisija ne more prezreti koristnosti predložene informacije, ki je nujno odvisna od dokazov, ki jih že ima (sodba Splošnega sodišča z dne 28. aprila 2010 v združenih zadevah Gütermann in Zwicky proti Komisiji, T-456/05 in T-457/05, ZOdl., str. II-1443, točka 221).

184 Poleg tega pa – čeprav mora Komisija obrazložiti, zakaj meni, da so dokazi, ki jih v okviru Obvestila o ugodni obravnavi predložijo podjetja, prispevek, ki znižanje naloženega zneska globe utemeljuje – morajo podjetja, ki želijo v zvezi s tem izpodbijati odločbo Komisije, dokazati, da Komisija brez takih

informacij, ki so ji jih prostovoljno predložila, ne bi mogla dokazati bistvenih elementov kršitve in torej sprejeti odločbe o naložitvi glob (zgoraj v točki 116 navedena sodba Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, točka 297).

185 Komisija je v Obvestilu o ugodni obravnavi opredelila pogoje, pod katerimi so lahko podjetja, ki sodelujejo z njo med preiskavo kartela, oproščena globe ali upravičena do znižanja zneska globe, ki bi ga sicer morala plačati.

186 Komisija je zlasti navedla, da so lahko podjetja, ki ne izpolnjujejo pogojev, ki jim omogočajo pridobitev imunitete pred globami, vseeno upravičena do znižanja zneska globe (točka 20 Obvestila o ugodni obravnavi). V skladu s točko 21 navedenega obvestila „mora podjetje Komisiji predložiti dokaze o domnevni kršitvi, ki predstavljajo znatno dodano vrednost glede na dokaze, ki jih Komisija že ima, in prekiniti svojo udeležbo pri domnevni kršitvi najkasneje, ko predloži te dokaze“.

187 Poleg tega je v točki 22 Obvestila o ugodni obravnavi določeno:

„Koncept ‚dodane vrednosti‘ se nanaša na obseg, v katerem predloženi dokazi zaradi svoje narave in/ali stopnje podrobnosti okrepijo možnost Komisije, da dokaže zadevna dejstva. Pri tej oceni bo Komisija na splošno menila, da imajo pisni dokazi, ki izvirajo iz časa dejanskega stanja, večjo vrednost kot naknadno ugotovljeni dokazi. Podobno se šteje, da imajo dokazi, ki so neposredno povezani z zadevnimi dejstvi, na splošno večjo vrednost kot tisti, ki so z njimi samo posredno povezani.“

188 Komisija je v izpodbijani odločbi navedla, da je tožeča stranka zahtevala uporabo Obvestila o ugodni obravnavi 18. oktobra 2004, torej po tem, ko je Komisija prejela zahteve na podlagi navedenega obvestila od družb Degussa (20. decembra 2002), Atofina (3. aprila 2003) in Lucite (11. julija 2003) (točka 416 obrazložitve izpodbijane odločbe). V točki 417 obrazložitve izpodbijane odločbe je navedeno, da je Komisija ob uporabi Obvestila o ugodni obravnavi preučila prispevek tožeče stranke po kronološkem vrstnem redu, v katerem so bila sprejeta obvestila, da bi ugotovila, ali je ta pomenil znatno dodano vrednost v smislu točke 21 navedenega obvestila. Komisija je na podlagi teh meril menila, da dokazi, ki jih je predložila tožeča stranka, niso pomenili znatne dodane vrednosti v smislu Obvestila o ugodni obravnavi (točka 417 obrazložitve izpodbijane odločbe).

189 Prvič, v obravnavanem primeru tožeča stranka navaja, da je Komisija za zavrnitev njene zahteve za znižanje zneska globe uporabila napačno pravno merilo, ker je v točki 419 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da ji dokumenti, ki jih je predložila tožeča stranka, niso omogočili, da bi „dokazala dejstva“. Vendar tožeča stranka zatrjuje, da je pravilno merilo ob uporabi točke 21 Obvestila o ugodni obravnavi merilo okrepitve možnosti Komisije, da dokaže dejstva.

190 Ta trditev je brez dejanske podlage in jo je treba zavrniti.

191 Kot je bilo namreč poudarjeno v točki 188 zgoraj, je iz točk od 416 do 419 obrazložitve izpodbijane odločbe jasno razvidno, da je Komisija pravilno uporabila upoštevno določbo Obvestila o ugodni obravnavi, to je točko 21 tega obvestila, tako da se je oprla na merilo „znatne dodane vrednosti“ (glej točko 188 zgoraj). Poleg tega je Komisija v dopisu z dne 11. avgusta 2005, s katerim je tožečo stranko obvestila o zavrnitvi njene zahteve za znižanje zneska globe na podlagi tega, potrdila, da „dokazi, ki jih je predložila [tožeča stranka], ne pomenijo znatne dodane vrednosti v smislu točk 21 in 22 [Obvestila o ugodni obravnavi]“, s čimer je bila ta tako določena kot upoštevno merilo.

192 Drugič, tožeča stranka v bistvu navaja, da dokazi, ki jih je predložila, izpolnjujejo pogoje iz točk 21 in 22 Obvestila o ugodni obravnavi.

193 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora v skladu z zgoraj v točki 184 navedeno sodno prakso tožeča stranka dokazati, da so navedeni pogoji izpolnjeni. Vendar je treba vztrajati pri dejstvu, da čeprav se tožeča stranka v tožbi na splošno in brez utemeljitve sklicuje na velika prizadevanja za sodelovanje s

Komisijo, pri čemer navaja „številne delovne dni strokovnjakov informacijske tehnologije“ in „več kot tisoč ur preučevanja s strani zunanjih svetovalcev“, ki naj bi privedli do prostovoljne obvestitve Komisije o „168 izvlečkih dokumentov iz sistemov podpore in strežnikov“, pa je njena argumentacija, pripravljena v okviru tega očitka, v resnici oprta na nekatere dokumente, ki so sočasni s kršitvijo in so navedeni v točkah 101, 104, 115 in 156 obrazložitve izpodbijane odločbe. Tožeča stranka zatrjuje, da so ti dokumenti okrepili domnevo Komisije in so ji pomagali pri preiskavi, saj jih navaja v izpodbijani odločbi, gre pa za ene redkih dokumentov, ki so aktualni pri tej preiskavi. Poleg tega naj bi bila v Obvestilu o ugodni obravnavi tem aktualnim dokumentom pripisana velika vrednost.

194 Vendar te trditve ne morejo ovreči presoje Komisije.

195 Prvič, kar zadeva interno elektronsko sporočilo tožeče stranke, navedeno v točki 101 obrazložitve izpodbijane odločbe, je v njem omenjen sporazum o dvigu cen v drugem trimestru leta 1998 in zvišanje za 5 % za trdne plošče od 1. januarja 1999 dalje na trgu Združenega kraljestva (glej opombo št. 27 izpodbijane odločbe). Prav tako je v dokumentih, navedenih v točki 156 obrazložitve izpodbijane odločbe, omenjen dvig cen v drugem semestru leta 1998. Vendar pa – kot zatrjuje Komisija – je iz izpodbijane odločbe razvidno (glej na primer točke 155, 157 in 158 obrazložitve izpodbijane odločbe), da je bila Komisija že pred prejetjem teh dokumentov seznanjena z razpravami o cenah in sporazumih o dvigih cen na evropski ravni v drugem semestru leta 1998.

196 Res je – kot poudarja tožeča stranka – da je dokument, naveden v točki 101 obrazložitve izpodbijane odločbe, Komisiji omogočil razkriti, kako so se zadevna protikonkurenčna srečanja odvijala. Prav tako dokumenti, navedeni v točki 156 obrazložitve izpodbijane odločbe, prikazujejo, kako so bila izvedena zvišanja cen. Kljub temu gre le za podatke, ki omogočajo, da se v kontekst umestijo zvišanja cen, glede katerih je imela Komisija že zadostne dokaze.

197 Drugič, v zvezi z dvema internima elektronskima sporočiloma tožeče stranke, navedenima v točki 104 obrazložitve in opombi št. 31 izpodbijane odločbe za ponazoritev dejstva, da dvigi cen še vedno niso bili izvedeni (glej opombo št. 31 izpodbijane odločbe), je treba poudariti, da je bila Komisija s tem seznanjena že pred prejetjem teh dokumentov in je razpolagala z dokazi v tem smislu, kot je razvidno iz več točk obrazložitve izpodbijane odločbe (glej na primer točke 110, 120, 123, 125, 128, 129, 134, 140, 143, 148, 167 in 184 obrazložitve izpodbijane odločbe). Dejstvo, ki ga navaja tožeča stranka, da naj bi šlo za edine dokumente, sočasne s kršitvijo in navedene v točki 4.2.3 izpodbijane odločbe z naslovom „Izvajanje in spremljanje sporazumov o cenah“, samo po sebi ne dokazuje njegove znatne dodane vrednosti.

198 Tretjič, kar zadeva zapisnik srečanja, naveden v točki 115 obrazložitve izpodbijane odločbe, ta dokument potrjuje le, da je na navedeni datum prišlo do srečanja med tožečo stranko in družbo Degussa, pri čemer je informacije v zvezi z njegovo protikonkurenčno naravo predložila družba Degussa. Poleg tega je treba poudariti, da tožeča stranka v okviru te tožbe zatrjuje natanko to, da daje navedeni dokument legitimnost zadevnemu srečanju, in torej ne more veljavno trditi, da ima znatno dodano vrednost za Komisijo.

199 Poleg tega je treba poudariti, da tožeča stranka ne izpodbija presoje Komisije, da je ta v trenutku prejetja zgoraj navedenih dokumentov že razpolagala z zadosti odločilnimi dokazi drugih podjetij. Tožeča stranka kljub temu trdi, da v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi ne gre za vprašanje, ali je Komisija že prejela „zadosti dokazov“, da bi dokazala utemeljenost svoje domneve, temveč za vprašanje, ali so ti dokazi „okrepili“ to domnevo. Po mnenju tožeče stranke je mogoče domnevo, naj bo še tako trdna, vedno okrepiti z dodatnimi ali boljšimi dokazi ter zlasti z aktualnimi dokumenti.

200 Tej argumentaciji ni mogoče pritrditi. Pomeni v bistvu namreč, da bi bilo treba vsak dokaz, naveden v odločbi s področja kartelov, in *a fortiori* aktualen dokument, šteti za tak, ki ima „znatno dodano vrednost“ v smislu Obvestila o ugodni obravnavi in ki torej upravičuje znižanje zneska globe. Tak rezultat pa ne bi bil v skladu s sodno prakso, navedeno zgoraj v točkah od 181 do 183.

201 Tako je bilo na primer razsojeno, da izjava, ki zgolj potrjuje izjavo, ki jo je Komisija že prejela, znatno ne olajšuje naloga Komisije in tudi ne more zadostovati za upravičitev znižanja zneska globe zaradi sodelovanja (glej zgoraj v točki 183 navedeno sodbo Gütermann in Zwicky proti Komisiji, točka 222 in navedena sodna praksa). Iz tega sledi, da zgolj to, da je dokument nekoliko uporaben za Komisijo in da se nanj sklicuje v svoji odločbi, ne omogoča upravičitve znižanja zneska globe zaradi sodelovanja.

202 Poleg tega je treba poudariti, da tožeča stranka osredotoča svojo argumentacijo na besedilo točke 22 Obvestila o ugodni obravnavi, v skladu s katero je treba preveriti, ali „zagotovljeni dokazi okrepijo […] možnost Komisije, da dokaže zadevna dejstva“. Vendar pa je iz te točke jasno razvidno, da je v njej navedena opredelitev pojma „dodana vrednost“, medtem ko je upoštevno merilo za presojo zahteve za znižanje zneska globe, navedeno v točki 21 navedenega obvestila, merilo „znatne dodane vrednosti“. Vendar tožeča stranka niti ne poskuša dokazati, kako naj bi dokumenti, na katere se sklicuje, Komisiji „znatno“ olajšali delo.

203 Iz tega sledi, da tožeča stranka ni izkazala, da vsebuje zaključek Komisije, na katerega je opozorjeno v točki 188 zgoraj, očitno napako pri presoji.

204 Zato je treba obravnavani očitek zavrniti.

– Odgovornost Komisije pri zamudi, s katero je tožeča stranka predložila te dokaze v primerjavi z drugimi zadevnimi podjetji

205 Tožeča stranka Komisiji očita, da je povzročila zamudo, ki je nastala pri vložitvi njene zahteve na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi.

206 Prvič, navaja, da Komisija ni izpolnila svoje obveznosti in je ni obvestila o preiskavi še več kot leto dni po tem, ko je o preiskavi obvestila vse druge udeleženke v kartelu.

207 V zvezi s tem je treba poudariti, da tožeča stranka ne zatrjuje nobene kršitve pravice do obrambe, do katere naj bi prišlo zaradi domnevno prepoznega obvestila o preiskavi. Zatrjuje pa v bistvu, da so bile njene možnosti za znižanje zneska globe na podlagi njenega sodelovanja s Komisijo ogrožene.

208 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je prvi preiskovalni ukrep, naslovljen na tožečo stranko v okviru preiskave, in sicer zahteva za informacije, datiran z 29. julijem 2004 (glej točko 10 zgoraj). Družba Degussa je vložila svojo zahtevo za imuniteto 20. decembra 2002, druga zadevna podjetja (Atofina, Barlo in Lucite) pa so bila nujno obveščena o preiskavi 25. marca 2003, ki je datum, ko so se začeli inšpekcijski pregledi v njihovih prostorih (glej točko 7 zgoraj). Poleg tega sta družbi Atofina in Lucite 3. aprila in 11. julija 2003 vložili svoji zahtevi na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, ki jima je bilo ugodeno (glej točki 8 in 28 zgoraj).

209 Tako se položaj tožeče stranke razlikuje od položaja vseh ostalih naslovnikov izpodbijane odločbe, ki so bili upravičeni do znižanja zneska globe na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, saj je bila tožeča stranka predmet prvega preiskovalnega ukrepa šestnajst mesecev za temi podjetji. Vendar kot je razvidno iz navedenega (glej na primer točko 183 zgoraj), je lahko trenutek vložitve zahteve na podlagi navedenega obvestila odločilen, kar zadeva možnosti za znižanje zneska globe.

210 Kljub temu pa – v nasprotju s tem, kar zatrjuje tožeča stranka – ta ugotovitev ne more izpodbiti presoje o uporabnosti njenega sodelovanja s Komisijo in privesti do znižanja zneska globe na podlagi tega.

211 Po eni strani tožeča stranka ne navaja nobenega pravnega pravila, na podlagi katerega bi bila Komisija v tej fazi zavezana, da jo posebej obvesti o preiskavi ali da v zvezi z njo opravi preiskovalne ukrepe, da bi ji omogočila, da pravočasno vloži zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi.

212 Poleg tega je tožeča stranka na obravnavi v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča izrecno priznala, da je imela enako kot vsa ostala zadevna podjetja možnost vložitve zahteve na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi v želenem trenutku in da so dokazi iz spisa izkazovali, da bi lahko veliko pred prvim preiskovalnim ukrepom v zvezi z njo vedela, da v sektorju metakrilatov poteka preiskava (glej tudi točki 216 in 217 spodaj).

213 Poleg tega je treba zlasti opozoriti, da je iz členov 11 in 14 Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve uredbe o izvajanju členov [81 ES] in [82 ES] (UL 1962, 13, str. 204), ki je veljala do 30. aprila 2004, in členov od 18 do 20 Uredbe št. 1/2003, ki se uporablja po tem datumu, razvidno, da Komisija „lahko“ opravi preiskovalne ukrepe, kot so zahteve za informacije ali inšpekcijski pregledi. Kot zatrjuje Komisija, pa je nobena določba ne zavezuje, da bi take ukrepe opravila sočasno za vsa zadevna podjetja.

214 Poleg tega je Komisija v obravnavanem primeru v odgovoru na pisno vprašanje Splošnega sodišča potrdila, da je bila od prejetja dopisa družbe Lucite z dne 7. aprila 2003, torej malo po inšpekcijskih pregledih 25. marca 2003, seznanjena z morebitno vpletenostjo tožeče stranke v zadevo. Kljub temu je Komisija navedla, da ni menila, da bi bilo za tekoče potrebe preiskave treba v tistem trenutku vzpostaviti stik s tožečo stranko. Ker je bila poslovna enota, ki je storila kršitev, in sicer ICI Acrylics, prodana družbi Lucite, naj bi Komisija namreč menila, da je v tej fazi ta zadnjenavedena družba v boljšem položaju za odgovarjanje na vprašanja v zvezi z omejevalnim sporazumom, saj je imela dostop do zadevnih dokumentov in osebja.

215 Glede na to, da tožeča stranka te presoje ni izpodbijala na obravnavi, je odločitev, da se preiskovalni ukrepi pri tožeči stranki ne opravijo pred 29. julijem 2004, temeljila na objektivnih dejavnikih.

216 Po drugi strani in v vsakem primeru je Komisija v odgovoru na pisno vprašanje Splošnega sodišča predložila dokumenta, ki dokazujeta, da sta obstoj zadevne preiskave javno razkrili Komisija 14. aprila 2003 in družba Lucite 17. junija 2003, torej preden je družba Lucite 11. julija 2003 vložila svojo zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi in veliko preden je tožeča stranka 18. oktobra 2004 vložila svojo zahtevo v ta namen.

217 V teh okoliščinah tožeča stranka ne more trditi, da je zaradi ravnanja Komisije prepozno vložila svojo zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi. Poleg tega je tožeča stranka na obravnavi v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča glede na zgoraj navedene dokumente priznala, da bi lahko vedela, da je potekala preiskava. Tožeča stranka je torej izjavila, da se njeni očitki proti Komisiji v nadaljevanju nanašajo predvsem na način, kako je ta ravnala pri stikih z družbo Lucite (glej točke 219 in naslednje spodaj).

218 Iz tega sledi, da je treba argumentacijo, ki se nanaša na domnevno prepozno obvestilo o obstoju preiskave, zavrniti.

219 Drugič, tožeča stranka Komisiji očita, da je družbo Lucite obvestila, da tožeča stranka ne ve za preiskavo, in da ji je odsvetovala, da tožečo stranko o tem obvesti.

220 Poleg tega je tožeča stranka na obravnavi trdila, da je način, kako je Komisija ravnala pri stikih z družbo Lucite, zlasti kar zadeva dopis Komisije z dne 8. maja 2003, naslovljen na to podjetje, pomenil kršitev načel dobrega upravljanja in enakega obravnavanja. Komisija naj bi namreč družbo Lucite obvestila, da tožeča stranka še vedno ni vložila zahteve na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, in naj torej zadevnih podjetij ne bi enako obravnavala, kar zadeva uporabo navedenega obvestila. Tožeča stranka torej na podlagi rešitve, ki jo je Splošno sodišče uporabilo v zgoraj v točki 148 navedeni sodbi Hoechst proti Komisiji, zahteva znižanje zneska globe zaradi kršitve zgoraj omenjenih načel.

221 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da se tožeča stranka v svojih dopisih ni izrecno sklicevala na kršitev načel dobrega upravljanja in enakega obravnavanja v tem okviru. Vendar pa je resno grajala način, kako je Komisija ravnala pri stikih z družbo Lucite, zlasti z zatrjevanjem, da je bilo ravnanje

Komisije vzrok za to, da „o preiskavi ni [bila] obveščena enakopravno z ostalimi udeleženci pri omejevalnem sporazumu“ in da je Komisija „posegla v tekmo v [njeno] škodo“. V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da argumentacija, navedena na obravnavi, pomeni dopolnitev tožbenega razloga, ki je naveden v vlogi, s katero se je postopek začel, in s katerim je ta argumentacija tesno povezana, ter jo je zato treba razglasiti za dopustno v smislu člena 48 Poslovnika Splošnega sodišča (glej v tem smislu sklep predsednika tretjega senata Sodišča z dne 13. novembra 2001 v zadevi Dürbeck proti Komisiji, C-430/00 P, Recueil, str. I-8547, točka 17; sodbo Sodišča z dne 3. septembra 2008 v združenih zadevah Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, C-402/05 P in C-415/05 P, ZOdl., str. I-6351, točki 278 in 279, ter sodbo Splošnega sodišča z dne 21. marca 2002 v zadevi Joynson proti Komisiji, T-231/99, Recueil, str. II-2085, točka 156), kot je tožeča stranka zatrjevala na obravnavi. Poleg tega Komisija, ki je bila povabljena k predložitvi stališč v zvezi s tem, ni navedla nobenega ugovora glede dopustnosti te argumentacije.

222 Dalje je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso spoštovanje jamstev, zagotovljenih s pravnim redom Unije, v upravnih postopkih še pomembnejše, kadar imajo institucije Unije diskrecijsko pravico pri izpolnjevanju nalog. Med temi jamstvi je tudi obveznost pristojne institucije, da skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne vidike posamezne zadeve (sodba Sodišča z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14, in sodba Splošnega sodišča z dne 24. januarja 1992 v zadevi La Cinq proti Komisiji, T-44/90, Recueil, str. II-1, točka 86). Ta obveznost upošteva načelo dobre uprave (glej v tem smislu zgoraj v točki 53 navedeno sodbo Volkswagen proti Komisiji, točka 269, in zgoraj v točki 148 navedeno sodbo Hoechst proti Komisiji, točka 129).

223 Glede načela enakega obravnavanja mora Komisija v okviru presoje sodelovanja, ki ga ponudijo podjetja, spoštovati splošno načelo prava Skupnosti, ki je v skladu z ustaljeno sodno prakso kršeno, kadar se primerljivi položaji obravnavajo različno oziroma različni položaji enako, razen če je tako obravnavanje objektivno upravičeno (glej zgoraj v točki 148 navedeno sodbo Hoechst proti Komisiji, točka 130 in navedena sodna praksa).

224 Glede na ta načela je torej treba preučiti ravnanje Komisije pri stikih z družbo Lucite.

225 Argumentacija tožeče stranke v zvezi s tem temelji na izmenjavi obvestil med Komisijo in družbo Lucite v upravnem postopku.

226 Tako je družba Lucite z dopisom z dne 7. aprila 2003, torej malo po inšpekcijskem pregledu 25. marca 2003 in pred vložitvijo zahteve na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, najprej obvestila Komisijo, da je bila tožeča stranka lastnica „business under investigation“ večino obdobja, navedenega v odločbi o inšpekcijskem pregledu z dne 17. marca 2003, in trdila, da se njena morebitna odgovornost lahko nanaša le na obdobje od oktobra 1999 naprej. Dalje je družba Lucite vprašala, „ali [je] Komisija vzpostavila stike z družbo ICI plc oziroma ali je vzpostavitev stikov predlagala v okviru svoje preiskave“. Navedla je, da „bi v primeru nikalnega odgovora Komisijo prosila za potrditev, ali bi imela kakšne pripombe, če bi stopila v stik s podjetjem ICI PLC in mu ob primernem času omogočila dostop do svojih zaposlenih in do dokumentov v zvezi z enoto ICI Acrylics, da bi mu omogočila, da pripravi svojo obrambo“.

227 Vodja oddelka, zadolžen za zadevo, je z dopisom z dne 8. maja 2003 odgovoril tako:

„[…] Obveščam vas, da ne bomo zavzeli stališča v zvezi z vprašanjem, ali naj družba Lucite stopi v stik z družbo ICI plc. Kljub temu bi vas rad opozoril, da je bila v tej zadevi že odobrena pogojna imuniteta in da lahko zato druge družbe, ki so stranke v postopku, zahtevajo ugodno obravnavo le na podlagi Obvestila [o ugodni obravnavi]. Poleg tega se lahko ugodna obravnava odobri le enemu posameznemu podjetju. Skupna zahteva dveh ali treh družb za ugodno obravnavo torej ni mogoča […]“.

228 Po mnenju tožeče stranke je bila družba Lucite z zgoraj navedenim dopisom Komisije obveščena, da tožeča stranka ni bila seznanjena s preiskavo. Poleg tega tožeča stranka navaja, da je družba Lucite v dopisu in poznejših ustnih izmenjavah stališč videla opozorilo Komisije zoper navezavo stika s tožečo stranko.

229 Tožeča stranka v podporo tej razlagi navaja tudi poznejše dopise družbe Lucite, sestavljene po vložitvi njene zahteve na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi z dne 11. julija 2003 in po tem, ko je Komisija tožečo stranko uradno obvestila o obstoju preiskave z zahtevo za informacije z dne 29. julija 2004 (glej točko 10 zgoraj).

230 Tako je odvetnik družbe Lucite v elektronskem sporočilu z dne 12. avgusta 2004, naslovljenem na tožečo stranko, med drugim navedel: „Kot sem omenil na našem sestanku, so bila med preiskavo oblikovana stališča, iz katerih je razvidno, da Komisija ni želela, da bi družba Lucite o zadevi razpravljala z družbo ICI“.

231 Tožeča stranka se prav tako opira na elektronsko sporočilo z dne 3. septembra 2004, ki ga je odvetnik družbe Lucite naslovil na administratorja Komisije, zadolženega za zadevo, in v katerem je ta odvetnik navedel, da je „družba ICI od družbe Lucite zahtevala nekatere dokumente in njeno pomoč, česar pa ji družba Lucite ni [bila] pogodbeno zavezana zagotoviti“. Družba Lucite je poleg tega pojasnila, da se „[je] obotavljala ugoditi takim zahtevam brez pisne potrditve stališča Komisije, zlasti glede na [svojo] zahtevo za znižanje zneska globe“, in da je to bilo tako „delno zaradi vtisa, ki ga je imela na podlagi telefonskih pogovorov in prejšnjih stikov s Komisijo, in sicer v smislu, da ta ni stopila v stik z družbo ICI in ni želela, da to stori družba Lucite (čeprav je Komisija v dopisu z dne 8. maja 2003 uradno navedla, da v zvezi s tem vprašanjem ne bo zavzela stališča)“.

232 Komisija je v dopisu z dne 7. septembra 2004, naslovljenem na družbo Lucite, navedla, da nima nobenih ugovorov zoper to, da družba Lucite tožeči stranki omogoči dostop do svojega osebja in svoje dokumentacije. Hkrati je odločno zanikala, da bi družbi Lucite dala kakršna koli navodila v zvezi s stiki s tožečo stranko.

233 Nazadnje, družba Lucite je v odgovor na ta zadnji dopis v dopisu z dne 7. septembra 2004, naslovljenem na Komisijo, najprej opozorila na vsebino dopisa Komisije z dne 8. maja 2003 in navedla to:

„Med telefonskimi pogovori in izmenjavami pisnih obvestil s Komisijo (ki vam jih lahko po potrebi podrobno navedemo) je bilo družbi Lucite jasno, da se je Komisija odločila, da do tega trenutka ne bo stopila v stik z družbo ICI plc.

Ob upoštevanju teh dejavnikov in v duhu popolnega in sistematičnega sodelovanja pri preiskavi Komisije na podlagi Obvestila [o ugodni obravnavi] je družba Lucite sklenila – kar je bil po našem mnenju smiseln sklep – da Komisija ne bi ugodno sprejela, če bi družba Lucite v okviru zadevne preiskave vzpostavila stik s podjetjem ICI plc, čeprav, kot poudarjate v vašem današnjem dopisu, Komisija ni izdala nikakršnega uradnega ‚napotka‘ o tem vprašanju.“

234 V nasprotju s tem, kar zatrjuje tožeča stranka (glej točko 220 zgoraj), zgoraj navedene izmenjave in zlasti dopis Komisije z dne 8. maja 2003 ne omogočajo ugotovitve, da je Komisija s svojim ravnanjem kršila načelo dobrega upravljanja ali načelo enakega obravnavanja.

235 Zlasti je iz teh izmenjav jasno razvidno, kot utemeljeno poudarja Komisija, da družbi Lucite ni dala nobenega uradnega napotka v zvezi s primernostjo vzpostavitve stika s tožečo stranko glede preiskave. V dopisu z dne 8. maja 2003 je Komisija namreč izrecno potrdila, da v zvezi s tem vprašanjem ni zavzela stališča. Poleg tega sama družba Lucite v dopisih priznava, da Komisija ni izdala takega napotka, in se sklicuje le na svoj „vtis“, da Komisija „ne bi ugodno sprejela, če bi družba Lucite vzpostavila stik s [tožečo stranko]“.

236 Poleg tega splošno sklicevanje družbe Lucite na telefonske pogovore ali druge stike s Komisijo (glej točki 231 in 233 zgoraj) ob upoštevanju ugovora Komisije (glej točko 232 zgoraj) in ob neobstoju drugih dokazov ne zadostuje za dokaz, da so ji bili takšni napotki dejansko dani.

237 Komisija prav tako ni obvestila družbe Lucite o tem – v nasprotju s trditvami tožeče stranke – ali je Komisija že stopila v stik s tožečo stranko glede preiskave in ali je ta že vložila zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi.

238 Besedilo dopisa z dne 8. maja 2003 je družba Lucite sicer lahko razumela tako, da ni v njenem interesu, da vzpostavi stik s tožečo stranko glede preiskave, da bi ji omogočila dostop do svojih zaposlenih in do dokumentov v zvezi z enoto ICI Acrylics, da bi tožeča stranka lahko pripravila svojo obrambo. Komisija namreč ni trdila le, da „ne bo zavzela stališča“ o tem vprašanju, ampak je v bistvu svoj dopis nadaljevala z navedbo pogojev, pod katerimi bi bila družba Lucite upravičena do znižanja zneska globe, pri čemer je poudarila, da je ugodna obravnava lahko odobrena le enemu posameznemu podjetju. Na podlagi tega je lahko družba Lucite prav tako predvidevala, da tožeča stranka v tej fazi ni bila seznanjena z obstojem preiskave in da ni vložila zahteve za ugodno obravnavo.

239 Poleg tega poznejša pisanja družbe Lucite (glej točke 230, 231 in 233 zgoraj) jasno potrjujejo, da je dejansko tako razumela stališče Komisije, izraženo v njenem dopisu z dne 8. maja 2003.

240 Vendar na podlagi teh ugotovitev ni mogoče sklepati o kršitvi načel, ki jih navaja tožeča stranka.

241 Tožeča stranka namreč ne izpodbija presoje Komisije, navedene v njenem dopisu z dne 8. maja 2003, in sicer da je mogoče ugodno obravnavo odobriti le enemu posameznemu podjetju in da torej skupna zahteva dveh ali treh družb za ugodno obravnavo ni mogoča. Zato je treba ugotoviti, da je Komisija v svojem dopisu družbi Lucite le pojasnila način izvajanja Obvestila o ugodni obravnavi.

242 Družba Lucite bi torej glede na besedilo navedenega obvestila sama morala domnevati, da lahko vzpostavitev stika s tožečo stranko morda negativno vpliva na njene možnosti za znižanje zneska globe. To izhaja tudi iz njenega dopisa z dne 7. aprila 2003 (glej točko 226 zgoraj), v katerem prosi prav za stališče Komisije o tem vprašanju. Enako bi morala družba Lucite glede na notranjo logiko Obvestila o ugodni obravnavi, v skladu s katerim je vsako podjetje spodbujeno k sodelovanju s Komisijo, preden to storijo ostala zadevna podjetja, ob analizi strategije Komisije pri preiskavi vsekakor izhajati iz domneve, da je tožeča stranka njena potencialna tekmica v „tekmi“ za ugodno obravnavo.

243 V teh okoliščinah ni mogoče trditi, da je Komisija v zgoraj navedenih stikih z družbo Lucite „posegla v tekmo v škodo [tožeče stranke]“, kot to ta zatrjuje (glej točko 221 zgoraj). Družba Lucite bi bila lahko glede na Obvestilo o ugodni obravnavi namreč razumno seznanjena z informacijami, ki so ji bile posredovane.

244 Tako je treba odločitev družbe Lucite, da ne vzpostavi stika s tožečo stranko glede preiskave, šteti za rezultat pogledov, ki jih je sama imela na lasten interes glede na Obvestilo o ugodni obravnavi. Iz navedenega je razvidno, da bi bila odločitev družbe Lucite lahko drugačna le, če bi ji Komisija izrecno dovolila vzpostaviti stik s tožečo stranko in ji obenem zagotovila, da to ne bi vplivalo na njene možnosti za ugodno obravnavo. Vendar pa tožeča stranka ne zatrjuje, da bi Komisija družbi Lucite morala predložiti taka zagotovila glede na načeli dobrega upravljanja ali enakega obravnavanja, na kateri se sklicuje, ali celo glede na Obvestilo o ugodni obravnavi.

245 Tako se okoliščine obravnavanega primera jasno razlikujejo od okoliščin v zadevi, v kateri je bila sprejeta zgoraj v točki 148 navedena sodba Hoechst proti Komisiji, na katero se sklicuje tožeča stranka in v kateri je kršitev načel dobrega upravljanja in enakega obravnavanja izhajala iz izjav, ki so odkrito diskriminirale zadevno podjetje v okviru uporabe Obvestila o ugodni obravnavi (glej v tem smislu zgoraj v točki 148 navedeno sodbo Hoechst proti Komisiji, točka 136). Kot izhaja iz navedenega, ni dokazano, da je v obravnavani zadevi prišlo do takega položaja.

246 Zato je treba argumentacijo tožeče stranke, ki se nanaša na kršitev načel dobrega upravljanja in enakega obravnavanja, zavrniti.

247 Poleg tega se tožeča stranka za to, da bi izpodbijala uporabo Obvestila o ugodni obravnavi v izpodbijani odločbi, kolikor se nanaša nanjo, ne more veljavno sklicevati na ravnanje Komisije pri stikih z družbo Lucite.

248 Treba je namreč poudariti, da uporaba Obvestila o ugodni obravnavi temelji na presoji objektivne uporabljivosti dokazov, sporočenih za odkritje in ugotovitev kršitve, in da je namenjena spodbuditvi članov kartelov k spontanemu sodelovanju s Komisijo. Vendar Komisiji ni mogoče pripisati odgovornosti ne za omejen obseg sodelovanja tožeče stranke ne za to, da je bilo to sodelovanje prepozno. Krivdo za ta dva elementa je mogoče pripisati tožeči stranki sami, kot je razvidno iz spisa, in morebiti objektivnemu dejanskemu položaju, v katerem je bila zaradi prodaje enote ICI Acrylics družbi Lucite. Zlasti je treba opozoriti, da je tožeča stranka v obravnavanem primeru priznala, da bi lahko za preiskavo vedela vsaj od 14. aprila 2003 dalje (glej točke 212, 216 in 217 zgoraj).

249 Poleg tega ni dokazano, da bi bila vsebina izpodbijane odločbe v zvezi s tem drugačna, če bi se Komisija v svojem dopisu z dne 8. maja 2003 omejila zgolj na to, da ne bi zavzela stališča glede vprašanja družbe Lucite. Treba je zlasti opozoriti, da tožeča stranka ne poskuša ovreči presoje Komisije, navedene v njenem dopisu z dne 8. maja 2003, in sicer da skupna zahteva tožeče stranke in družbe Lucite na podlagi tega nikakor ni mogoča.

250 Iz tega sledi, da je treba prvi del petega tožbenega razloga v delu, ki se nanaša na utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe, zavrniti.

Drugi del petega tožbenega razloga: nepriznanje zaslug za sodelovanje tožeče stranke zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi

251 Tožeča stranka podredno zatrjuje, da je upravičena do znižanja zneska globe zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi, in sicer na podlagi pomembnega prostovoljnega sodelovanja, ki ga je izkazala med preiskavo. Tožeča stranka meni, da je učinkovito in uporabno sodelovala, saj je predložila informacije, ki so presegale to, kar je Komisija zahtevala na podlagi člena 18 Uredbe št. 1/2003, kot so zlasti obremenilni dokazi, ki so bili v izpodbijani odločbi navedeni proti tožeči stranki v zvezi s trdnimi ploščami iz PMMA.

252 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Komisija v točki 3, šesta alinea, Smernic določila olajševalno okoliščino, ki se nanaša na učinkovito sodelovanje podjetja v postopku zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi.

253 Komisija je v obravnavanem primeru v točki 392 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da je na podlagi zgoraj navedene določbe preverila, ali ji je sodelovanje katerega od zadevnih podjetij olajšalo ugotoviti obstoj kršitve. V točki 393 obrazložitve izpodbijane odločbe je navedla, da glede na obseg in zelo omejeno vrednost njihovega sodelovanja ter njihovo zanikanje dejstev zunaj tega omejenega sodelovanja ne obstaja nobena druga okoliščina, ki bi povzročila znižanje zneskov globe zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi in ki bi bila lahko v primerih tajnih omejevalnih sporazumov vsekakor le izjemna.

254 V zvezi s tem zadnjim vprašanjem je Komisija navedla svojo Odločbo C(2005) 4012 final z dne 20. oktobra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81(1) [ES] (Zadeva COMP/C.38.281/B.2 – Surovi tobak – Italija), v kateri je umaknila pogojno imuniteto, odobreno podjetju, ker to pozneje ni izpolnilo obveznosti sodelovanja, ki je zanj veljala na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi. Komisija je temu podjetju kljub temu odobrila znižanje zneska globe na podlagi olajševalnih okoliščin v smislu Smernic, da bi upoštevala njegov bistveni prispevek k preiskavi.

255 Poleg tega je Komisija posebej v zvezi s tožečo stranko v točki 419 obrazložitve izpodbijane odločbe prav tako ugotovila, da ne izpolnjuje pogojev za odobritev znižanja zneska globe na podlagi sodelovanja zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi.

256 Prvič, tožeča stranka zatrjuje, da je presoja Komisije napačna v delu, v katerem možnost za znižanje zneska globe zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi omejuje na „izjemne okoliščine“ (točka 393 obrazložitve izpodbijane odločbe).

257 To trditev je treba zavrniti.

258 Uporaba točke 3, šesta alinea, Smernic namreč ne sme privesti do tega, da Obvestilo o ugodni obravnavi ne bi več imelo uporabnega učinka. Iz navedenega obvestila je jasno razvidno, da določa okvir, ki omogoča nagrajevanje podjetij, ki so ali so bila udeležena v tajnih omejevalnih sporazumih, ki vplivajo na Unijo, za njihovo sodelovanje pri preiskavi Komisije. Iz tega sledi, da lahko podjetja načeloma pridobijo znižanje zneska globe na podlagi svojega sodelovanja le, kadar izpolnjujejo pogoje, določene v navedenem obvestilu.

259 Poleg tega je treba poudariti, da je tožeča stranka dejansko vložila zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi in da je njeno sodelovanje spadalo na področje uporabe tega obvestila, vendar je bilo ugotovljeno za nezadostno, da bi upravičilo znižanje zneska globe. Obravnavani primer se torej jasno razlikuje od zadeve, v kateri je bila sprejeta sodba Splošnega sodišča z dne 9. julija 2003 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji (T-224/00, Recueil, str. II-2597), na katero se sklicuje tožeča stranka. V zadnjenavedeni zadevi je namreč zadevno podjetje Komisiji posredovalo informacije v zvezi z dejanji, za katera v vsakem primeru ne bi bilo dolžno plačati globe in ki torej po mnenju Splošnega sodišča niso spadala na področje uporabe Obvestila o ugodni obravnavi. V teh okoliščinah je Splošno sodišče ocenilo, da si je navedeno podjetje vseeno zaslužilo znižanje zneska globe na podlagi točke 3, šesta alinea, Smernic, zlasti glede na to, da je njegovo sodelovanje Komisiji omogočilo dokazati daljše trajanje kršitve (zgoraj navedena sodba Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, točke od 294 do 298, 306 in 311). V nasprotju s tem, kar zatrjuje tožeča stranka, Splošno sodišče torej v tej sodbi ni priznalo, da je podjetje mogoče nagraditi, čeprav ne izpolnjuje merila znatne dodane vrednosti v smislu Obvestila o ugodni obravnavi.

260 Poleg tega je treba zavrniti tudi trditev tožeče stranke, da bi bilo znižanje zneska globe v bistvu upravičeno zgolj zato, ker podjetje sporoči informacije, ki presegajo to, kar lahko Komisija zahteva v skladu s členom 18 Uredbe št. 1/2003, kot so zlasti obremenilni dokazi.

261 Res je, da je bilo razsojeno, da sodelovanje podjetja v preiskavi ne daje pravice do znižanja zneska globe, kadar to sodelovanje ne presega tega, kar izhaja iz obveznosti podjetja na podlagi člena 18 Uredbe št. 1/2003 (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 10. marca 1992 v zadevi Solvay proti Komisiji, T-12/89, Recueil, str. II-907, točki 341 in 342, in zgoraj v točki 61 navedeno sodbo Groupe Danone proti Komisiji, točka 451). Kljub temu pa obratno ni nujno res. Tudi obremenilni dokazi so lahko za Komisijo delno uporabni, zlasti glede na predhodne prispevke ostalih podjetij. Uporabnost informacije je odločilen dejavnik pri presoji zahteve za znižanje zneska globe na podlagi sodelovanja s Komisijo (glej sodno prakso, navedeno v točkah od 181 do 183 zgoraj).

262 Iz tega sledi, da je Komisija pravilno navedla, da je treba točko 3, šesta alinea, Smernic uporabiti izjemoma.

263 Drugič, tožeča stranka navaja, da je bilo merilo „izjemnih okoliščin“ v obravnavanem primeru vsekakor izpolnjeno. Pojasnjuje, da je vložila ogromno truda v to, da je predložila aktualne dokumente, ki so bili pozneje navedeni v izpodbijani odločbi, in to kljub temu, da je enoto ICI Acrylics prodala pet let pred začetkom preiskave, da ni bila seznanjena z nobenim upoštevnim dejstvom in da je bila iz preiskave izločena vse do njene pozne faze ter da je bila v postopku sodelovanja „brez legitimnega razloga“ v deprivilegiranem položaju.

264 V zvezi s tem zadostuje poudariti, kot izhaja iz vsega navedenega, da tožeča stranka ni ovrgla presoje Komisije, da so bili nekateri od 168 dokumentov, ki so ji bili posredovani, uporabni le za splošne informacije, na primer o nekaterih vidikih izvajanja omejevalnega sporazuma, nobeden od teh dokumentov pa Komisiji ni omogočil, da bi ugotovila dejstva, ob upoštevanju informacij, ki jih je že imela (točka 419 obrazložitve izpodbijane odločbe).

265 Pri odgovoru na vprašanje, ali so okoliščine v obravnavani zadevi tako „izjemne“, da upravičujejo znižanje zneska globe zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi, se ne smeta prezreti kakovost in objektivna uporabnost posredovanih informacij za preiskavo (glej v tem smislu sodno prakso, navedeno v točkah od 181 do 183 zgoraj).

266 Vendar je iz zgoraj navedenega razvidno, da je bila uporabnost informacij, ki jih je posredovala tožeča stranka, zelo omejena, zlasti zato, ker Komisiji niso omogočile, da bi dokazala obstoj, obseg ali trajanje kršitve (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 259 navedeno sodbo Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, točki 302 in 311).

267 V teh okoliščinah dokazi, ki jih je navedla tožeča stranka in so povzeti v točki 263 zgoraj, ne upravičujejo znižanja zneska globe na podlagi njenega sodelovanja s Komisijo. Poleg tega je treba opozoriti, da tožeča stranka neupravičeno trdi, da je mogoče krivdo za prepozno vložitev njene zahteve na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi pripisati ravnanju Komisije (glej točke 212, 216 in 217 zgoraj).

268 Nazadnje je treba preučiti trditev tožeče stranke, da je Komisija s tem, da ni upoštevala njenega sodelovanja, kršila načelo enakega obravnavanja, saj naj bi tožečo stranko obravnavala tako kot druge udeležence pri omejevalnem sporazumu, ki niso sodelovali, čeprav ti niso bili v podobnih položajih.

269 V zvezi s tem je treba opozoriti, da Komisija pri presoji sodelovanja podjetij ne sme prezreti načela enakega obravnavanja (zgoraj v točki 259 navedena sodba Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, točka 308 in navedena sodna praksa).

270 To načelo zahteva, naj se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in naj se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej sodbo Sodišča z dne 11. septembra 2007 v zadevi Lindorfer proti Svetu, C-227/04 P, ZOdl., str. I-6767, točka 63 in navedena sodna praksa).

271 V obravnavanem primeru tožeča stranka ni dokazala kršitve tega načela.

272 Prvič, tožeča stranka ne izpodbija trditve Komisije, da jo je obravnavala enako kot ostale udeležence pri omejevalnem sporazumu, ki so vložili zahtevo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi, saj je ocenila dokaze, ki jih je predložil vsak izmed njih.

273 Drugič, tožeča stranka ni dokazala, da je bila v drugačnem položaju kot podjetje Barlo, ki je edini naslovnik izpodbijane odločbe, ki take zahteve ni vložil in ki – enako kot tožeča stranka – ni prejel znižanja zneska globe na podlagi sodelovanja s Komisijo. Nasprotno, iz spisa je razvidno, da tožeča stranka enako kot podjetje Barlo ni posredovala informacij, katerih uporabnost bi upravičevala znižanje zneska globe. Torej je treba ugotoviti, da je bila tožeča stranka glede na cilj, ki ga uresničuje znižanje zneska globe, ki ga želi pridobiti v okviru tega razloga, v primerljivem položaju kot navedeno podjetje in da je bila na tej podlagi deležna enakega obravnavanja.

274 Kolikor je potrebno, je poleg tega iz sodbe Splošnega sodišča z dne 30. novembra 2011 v zadevi Quinn Barlo in drugi proti Komisiji (T-208/06, ZOdl., str. II-7953, točka 274) razvidno, da je podjetje Barlo prav tako v neki meri sodelovalo s Komisijo, ne da bi to sodelovanje upravičilo znižanje zneska globe.

275 Iz tega sledi, da je treba drugi del petega tožbenega razloga v delu, ki se nanaša na utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe, zavrniti.

276 Poleg tega dokazi, ki jih tožeča stranka navaja v okviru petega razloga, iz zgoraj navedenih razlogov ne omogočajo upravičitve znižanja zneska globe na podlagi njenega sodelovanja s Komisijo pri izvajanju neomejene pristojnosti Splošnega sodišča.

277 Zato je treba peti tožbeni razlog glede na vse navedeno zavrniti v celoti.

Šesti tožbeni razlog, naveden na obravnavi na podlagi neomejene pristojnosti Splošnega sodišča: prekomerno trajanje postopka

278 Tožeča stranka navaja, da celotno trajanje upravnega in sodnega postopka prekoračuje razumni rok, s čimer so kršene njene temeljne pravice zlasti iz člena 6(1) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu. Tožeča stranka namreč poudarja, da je bil prvi preiskovalni ukrep, sprejet v zvezi z njo v okviru te zadeve, datiran z 29. julijem 2004 in da je na dan obravnave, 8. novembra 2011, še vedno čakala na sodbo Splošnega sodišča.

279 Poleg tega tožeča stranka graja zlasti trajanje postopka pred Splošnim sodiščem od konca pisnega postopka do odločitve o začetku ustnega postopka. Zatrjuje, da ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko upravičevale to trajanje.

280 Zato tožeča stranka na podlagi zgoraj v točki 53 navedene sodbe Baustahlgewebe proti Komisiji in sklepnih predlogov generalne pravobranilke J. Kokott k sodbama Sodišča z dne 25. oktobra 2011 v zadevi Solvay proti Komisiji (C-109/10 P) in Solvay proti Komisiji (C-110/10 P), ki še nista objavljeni v ZOdl., zatrjuje, da bi moralo prekomerno trajanje postopka privesti do znižanja zneska globe, ki ji je bila naložena v izpodbijani odločbi.

281 Komisija zatrjuje, da obstajajo okoliščine, ki lahko upravičijo trajanje postopka. Vsekakor vztraja pri dejstvu, da ta razlog ne more biti usmerjen zoper izpodbijano odločbo in da trajanja upravnega postopka ni mogoče šteti za prekomerno. Poleg tega poudarja nejasnost trditev tožeče stranke.

282 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 6(1) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin določa, da ima vsakdo pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ali o kakršni koli kazenski obtožbi zoper njega pravično in javno ter v razumen roku odloča neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče.

283 Tako pravico je kot splošno načelo prava Unije mogoče uveljavljati v okviru sodnega varstva zoper odločbo Komisije. Navedena pravica je bila poleg tega potrjena v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, razglašene 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1), ki se nanaša na načelo učinkovitega pravnega varstva (glej sodbo Sodišča z dne 16. julija 2009 v zadevi Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland proti Komisiji, C-385/07 P, ZOdl., str. I-6155, točki 178 in 179 in navedena sodna praksa).

284 Poleg tega se v skladu z ustaljeno sodno prakso načelo razumnega roka uporablja tudi v upravnih postopkih s področja politike konkurence pred Komisijo (glej sodbo Sodišča z dne 21. septembra 2006 v zadevi Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied proti Komisiji, C-105/04 P, ZOdl., str. I-8725, točka 35 in navedena sodna praksa). To načelo je bilo kot tako potrjeno v členu 41(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, v skladu s katerim ima vsakdo pravico, da institucije, organi, uradi in agencije Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku.

285 Člena 41(1) in 47, drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah zajemata tako zgolj dva izraza istega procesnopravnega načela, namreč da lahko pravni subjekti pričakujejo sprejetje odločitve v razumnem roku.

286 V obravnavanem primeru tožeča stranka, čeprav navaja kršitev navedenega načela, ne zatrjuje, da bi trajanje postopka kakor koli vplivalo na vsebino izpodbijane odločbe ali da bi lahko imelo kakršen koli vpliv na zadevni spor. Zlasti ne zatrjuje, da bi navedeno trajanje kakor koli vplivalo na njene možnosti za obrambo, naj bo to v upravnem ali v sodnem postopku. Ravno tako ne zahteva razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe zaradi zatrjevane kršitve.

287 Tožeča stranka pa predlaga Splošnemu sodišču, naj predolgo trajanje postopka upošteva za namene njegove neomejene pristojnosti in naj iz tega razloga zniža znesek globe, kot je to storilo Sodišče v zgoraj v točki 53 navedeni sodbi Baustahlgewebe proti Komisiji.

288 Treba je opozoriti, da se je zadeva, v kateri je bila izrečena zgoraj v točki 53 navedena sodba Baustahlgewebe proti Komisiji, na katero se sklicuje tožeča stranka, nanašala na pritožbo, vloženo zoper sodbo Splošnega sodišča, ki je na podlagi neomejene pristojnosti, ki jo ima v ta namen, naložilo tožeči stranki globo za kršitev pravil konkurence, pri čemer Sodišče neomejeno pristojnost lahko uporabi, ko razveljavlja tako sodbo Splošnega sodišča in odloča o tožbi (sodba Sodišča z dne 9. septembra 2008 v združenih zadevah FIAMM in drugi proti Svetu in Komisiji, C-120/06 P in C-121/06 P, ZOdl., str. I-6513, točka 206).

289 V točki 33 zgoraj v točki 53 navedene sodbe Baustahlgewebe proti Komisiji je Sodišče v zvezi s tem opozorilo na pravico tožeče stranke do pravičnega postopka v razumnem roku in med drugim na to, da se odloča o utemeljenosti obtožb glede kršitve konkurenčnega prava, ki jih je proti njej oblikovala Komisija, in o globah, ki so ji bile naložene v zvezi s tem (zgoraj v točki 288 navedena sodba FIAMM in drugi proti Svetu in Komisiji, točka 207).

290 Sodišče, ki je ugotovilo, da je Splošno sodišče v tej zadevi prekoračilo tak rok, je zaradi ekonomičnosti postopka in za zagotovitev takojšnjega in učinkovitega pravnega sredstva glede take nepravilnosti v postopku odločilo, da bi razveljavitev in spreminjanje sodbe Splošnega sodišča, ki sta omejena zgolj na vprašanje glede določitve zneska globe, v obravnavani zadevi omogočala dodelitev zahtevanega pravičnega zadoščenja (zgoraj v točki 53 navedena sodba Baustahlgewebe proti Komisiji, točke 47, 48 in 141, in zgoraj v točki 288 navedena sodba FIAMM in drugi proti Svetu in Komisiji, točka 208).

291 Treba je ugotoviti, da je to rešitev mogoče po analogiji uporabiti v obravnavani zadevi.

292 Treba je namreč opozoriti, da ima Splošno sodišče v obravnavani zadevi neomejeno pristojnost v skladu s členom 31 Uredbe št. 1/2003 in ob uporabi člena 261 PDEU ter da poleg tega tožeča stranka zatrjuje, da bi Splošno sodišče moralo izvajati to neomejeno pristojnost.

293 Kot je bilo že razsojeno, pa navedena neomejena pristojnost temu sodišču omogoča, da izpodbijani akt spremeni, tudi če ga ne razglasi za ničnega, pri čemer pa mora upoštevati vse dejanske okoliščine, da bi na primer spremenilo znesek naložene globe (zgoraj v točki 97 navedena sodba Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, točka 692; zgoraj v točki 112 navedena sodba Prym in Prym Consumer proti Komisiji, točka 86, in zgoraj v točki 54 navedena sodba JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točka 577).

294 Tako bi v primeru, da bi bila v obravnavani zadevi ugotovljena kršitev načela razumnega roka, tudi zaradi trajanja postopka pred Splošnim sodiščem to sodišče lahko s spremembo izpodbijane odločbe tožeči stranki naloži plačilo zneska, od katerega bi se v danem primeru lahko odtegnilo pravično zadoščenje zaradi prekomernega trajanja postopka (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 288 navedeno sodbo FIAMM in drugi proti Svetu in Komisiji, točka 210).

295 Tako izvajanje neomejene pristojnosti je nujno zaradi ekonomičnosti postopka ter zagotovitve takojšnjega in učinkovitega pravnega sredstva za tako kršitev načela razumnega roka (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 53 navedeno sodbo Baustahlgewebe proti Komisiji, točka 48).

296 Iz tega sledi, da je Splošno sodišče v obravnavani zadevi pristojno za odločanje o izrecni zahtevi tožeče stranke, ki se nanaša na znižanje zneska globe zaradi prekomernega trajanja postopka, vključno v delu, ki se nanaša na trajanje postopka pred tem sodiščem (glej v tem smislu tudi zgoraj v točki 280 navedene sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi Solvay proti Komisiji (C-109/10 P), točki 243 in 275, in v zadevi Solvay proti Komisiji (C-110/10 P), točki 86 in 118).

297 Poleg tega je treba vztrajati pri tem, da je predmet tega tožbenega razloga celotno trajanje postopka v zvezi s tožečo stranko, to je trajanje upravnega in sodnega postopka skupaj. V teh okoliščinah navedenega tožbenega razloga, čeprav je bil naveden šele na obravnavi, ni mogoče šteti za nedopustnega zaradi prepozne vložitve, niti v delu, v katerem se nanaša na trajanje upravnega postopka. Celotno trajanje postopka je namreč novo dejstvo, ki v skladu s členom 48(2) Poslovnika upravičuje predložitev navedenega tožbenega razloga v postopku.

298 V zvezi s tem je treba opozoriti, da trajanje postopka, ki ga graja tožeča stranka, zajema obdobje od 29. julija 2004, ki je datum prvega preiskovalnega ukrepa, naslovljenega na tožečo stranko v okviru preiskave, ki jo je vodila Komisija, do 8. novembra 2011, ki je datum obravnave v tej zadevi. Torej je trajanje postopka približno sedem let in štiri mesece.

299 Razumnost tega roka je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera in zlasti glede na pomen, ki ga ima spor za zadevno osebo, zapletenost zadeve ter ravnanje zainteresirane osebe in pristojnih organov (zgoraj v točki 53 navedena sodba Baustahlgewebe proti Komisiji, točka 29, in zgoraj v točki 288 navedena sodba FIAMM in drugi proti Svetu in Komisiji, točka 212).

300 Treba je poudariti, da se to celotno trajanje, ki ga graja tožeča stranka, deli na dve jasno ločeni fazi, in sicer na upravni postopek pred Komisijo in na sodni postopek pred Splošnim sodiščem.

301 Prvič, v zvezi z upravnim postopkom je treba poudariti, da tožeča stranka ni pojasnila, kako bi se lahko njegovo trajanje kot tako štelo za prekomerno.

302 Navedenega trajanja, kolikor zadeva tožečo stranko (približno eno leto in deset mesecev, od 29. julija 2004 do dneva sprejetja izpodbijane odločbe, 31. maja 2006), v okoliščinah obravnavanega primera nikakor ni mogoče šteti za prekomerno. V zvezi s tem zadošča poudariti, da je šlo za preiskavo, ki je zajemala več podjetij in ki je terjala preučitev velikega števila dejanskih in pravnih vprašanj. Poleg tega na podlagi opisa postopka Komisije v točkah od 79 do 93 obrazložitve izpodbijane odločbe ni mogoče ugotoviti neupravičenih obdobij neukrepanja.

303 Drugič, treba je preučiti trajanje sodnega postopka glede na upoštevne okoliščine obravnavanega primera (glej točko 299 zgoraj).

304 V zvezi s pomembnostjo zadeve za tožečo stranko je treba ugotoviti, da ta o tem ne navaja nobenega argumenta.

305 Vsekakor je treba opozoriti, da tožeča stranka v obravnavanem primeru ne predlaga razglasitve ničnosti člena 1 izpodbijane odločbe v delu, v katerem je ugotovljena njena odgovornost za kršitev člena 81 ES. Tako tožeča stranka ni zahtevala, da bi se odločalo o utemeljenosti obtožb, ki jih je Komisija naslovila nanjo, in se zadeva torej ne nanaša na obstoj oziroma neobstoj kršitve konkurenčnega prava (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 53 navedeno sodbo Baustahlgewebe proti Komisiji, točki 30 in 33, in zgoraj v točki 283 navedeno sodbo Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland proti Komisiji, točka 186).

306 Tako se edini pomen, ki ga ima ta zadeva lahko za tožečo stranko, nanaša na globo, ki ji je bila naložena v skladu z izpodbijano odločbo. Vendar je treba vztrajati pri dejstvu, da tožeča stranka ni predložila nobenega argumenta, ki bi omogočal presojo pomembnosti tega vprašanja zanjo.

307 Poleg tega je treba ugotoviti – čeprav tožeča stranka v teh predlogih zahteva razglasitev ničnosti člena 2(c) izpodbijane odločbe (glej točko 36 zgoraj) – da razlogi, navedeni v podporo tej tožbi, tudi če bi bili vsi utemeljeni, ne bi mogli povzročiti preproste odprave globe, temveč le znižanje njenega zneska.

308 Torej ni dokazano, da bi bila ta zadeva zelo pomembna za tožečo stranko.

309 Kar zadeva vedenje tožeče stranke, to ni znatno prispevalo k trajanju postopka.

310 V zvezi z ravnanjem pristojnih organov in zapletenostjo zadeve je treba ugotoviti, da je trajanje obdobja od konca pisnega postopka 11. aprila 2007 do odločitve o začetku ustnega postopka 15. septembra 2011 (približno štiri leta in pet mesecev), ki ga graja tožeča stranka, znatno.

311 To trajanje pa kljub temu pojasnjujejo okoliščine in zapletenost postopka.

312 Tako je treba opozoriti, da je Komisija v izpodbijani odločbi sklenila, da je štirinajst družb, ki v smislu konkurenčnega prava pomenijo pet podjetij, kršilo člen 81 ES s sklopom protikonkurenčnih sporazumov in usklajenih ravnanj v sektorju metakrilatov (glej točke od 1 do 4 zgoraj). Tožba tožeče stranke je ena od petih tožb zoper izpodbijano odločbo, ki so bile vložene v dveh različnih jezikih postopka.

313 Te tožbe so odprle veliko dejanskih in pravnih vprašanj, ki terjajo poglobljeno preučitev Splošnega sodišča, ki se je zlasti odrazila v ukrepih procesnega vodstva, sprejetih v vsaki od teh zadev, in s ponovnim odprtjem ustnega postopka v eni od teh zadev.

314 Poleg tega je povezanost teh tožb glede na njihov predmet terjala njihovo deloma vzporedno preučitev. Kljub temu pa je – razen tesnejše povezanosti dveh od teh tožb (zadevi T-206/06 in T-217/06) – vsaka od teh tožb odprla drugačna dejanska in pravna vprašanja, tako da so bili sinergijski učinki omejeni. Splošno sodišče je torej izdalo pet sodb, pri čemer je zadevna sodba zadnja v tej skupini, ostale pa so sodba z dne 7. junija 2011 v zadevi Total in Elf Aquitaine proti Komisiji (T-206/06, neobjavljena v ZOdl.), zgoraj v točki 171 navedena sodba Arkema France in drugi proti Komisiji, sodba z dne 15. septembra 2011 v zadevi Lucite International in Lucite International UK proti Komisiji (T-216/06, neobjavljena v ZOdl.) in sodba z dne 30. novembra 2011 v zadevi Quinn Barlo in drugi proti Komisiji (T-208/06, ZOdl., str. II-7953).

315 Poleg tega je treba poudariti, da je zlasti poglobljena preučitev zadeve omogočila izdajo zadevne sodbe v razmeroma kratkem roku po koncu ustnega postopka 15. decembra 2011, in to kljub jezikovnim zahtevam, ki jih Splošnemu sodišču določa Poslovnik.

316 Tako skupno trajanje postopka znaša pet let in devet mesecev.

317 Vendar ob neobstoju kakršnega koli argumenta tožeče stranke glede pomena, ki naj bi ga zadeva imela zanjo, in ob upoštevanju ugotovitev v točkah od 305 do 308 zgoraj, iz katerih je razvidno, da zadeve bodisi zaradi njene narave bodisi zaradi njenega pomena za tožečo stranko ni bilo treba obravnavati posebej hitro, to trajanje v okoliščinah obravnavanega primera ne upravičuje zahtevanega znižanja zneska globe.

318 Ta ugotovitev velja *a fortiori* v zvezi s celotnim trajanjem upravnega in sodnega postopka, ki je predmet tega tožbenega razloga (glej točki 297 in 298 zgoraj) in ki ga, gledano v celoti, ob upoštevanju zgoraj preučenih okoliščin ni mogoče šteti za predolgo.

319 Zato je treba ta razlog in tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

320 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker tožeča stranka ni uspela, se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbi Imperial Chemical Industries Ltd se naloži plačilo stroškov.

Czúcz Labucka Gratsias

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 5. junija 2012.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje 1

Postopek in predlogi strank 4

Pravo 5

Prvi tožbeni razlog: nezadostnost dokazov o udeležbi tožeče stranke pri kršitvi, kar zadeva komponente za modeliranje iz PMMA 5

Drugi tožbeni razlog: neobrazložitev izpodbijane odločbe, kar zadeva „osnovni znesek“ globe 12

Tretji tožbeni razlog: neizpolnitev obveznosti Komisije, da „osnovni znesek“ razdeli med tožečo stranko in družbo Lucite 14

Četrti tožbeni razlog: neprimernost zvišanja izhodiščnega zneska globe zaradi odvračalnega učinka 18

Prvi del četrtega tožbenega razloga: neupoštevanje dejanske finančne zmogljivosti tožeče stranke s strani Komisije 18

Drugi del četrtega tožbenega razloga: kršitev načel sorazmernosti in enakega obravnavanja 20

Peti tožbeni razlog: neupravičena zavrnitev znižanja zneska globe na podlagi sodelovanja s Komisijo 23

Prvi del petega tožbenega razloga: zavrnitev odobritve znižanja zneska globe na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi 23

– Napačna presoja dodane vrednosti dokazov, vsebovanih v zahtevi na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi 23

– Odgovornost Komisije pri zamudi, s katero je tožeča stranka predložila te dokaze v primerjavi z drugimi zadevnimi podjetji 26

Drugi del petega tožbenega razloga: nepriznanje zaslug za sodelovanje tožeče stranke zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi 31

Šesti tožbeni razlog, naveden na obravnavi na podlagi neomejene pristojnosti Splošnega sodišča: prekomerno trajanje postopka 34

Stroški 37